

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล

เรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพในการเผยแพร่ข้อมูลของรัฐสภา
ผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม

นางศิริพรรณ วัฒนพันธ์

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร
“การพัฒนานักบริหารระดับสูง” รุ่นที่ ๒
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๘
ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙
ประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ

รัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๕๐

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่...../...../.....
เลขทะเบียน.....
เลขหมู่.....

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล

เรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพในการเผยแพร่ข้อมูลของรัฐสภา
ผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม

นางศิริพรรณ วณิชพันธุ์

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร

“การพัฒนานักบริหารระดับสูง” รุ่นที่ ๒

สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๘

ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙

ประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ

รัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๕๐

LIRT

บทคัดย่อ

เอกสารศึกษานี้ วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมของรัฐสภาในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการคือตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นการดำเนินการในช่วงแรก สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมยังต้องการการพัฒนาเป็นอย่างมากในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ งบประมาณ การจัดการ และอื่นๆ ภายใต้ข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ และสถานการณ์การเมืองในปัจจุบัน เอกสารวิจัยฉบับนี้ จึงจำกัดขอบเขตการศึกษาอยู่ที่ปัญหาเร่งด่วนสองประการคือ

๑. การผลิตรายการที่มีคุณภาพมาป้อนเวลาออกอากาศของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ซึ่งสามารถออกอากาศได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒. คำเนิการให้ประชาชนสามารถรับชมรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมได้มากที่สุด โดยไม่จำเป็นที่ประชาชนต้องมีจานรับสัญญาณดาวเทียมที่สามารถรับสัญญาณโทรทัศน์ของรัฐสภาได้

ในการแก้ปัญหาประการแรก สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม จำเป็นต้องผลิตรายการโทรทัศน์ในรูปแบบต่างๆ เพิ่มขึ้น ทั้งโดยการดำเนินการเองและจัดจ้างบุคคลภายนอกเป็นผู้ดำเนินการ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถของบุคลากรของสถานีวิทยุโทรทัศน์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาอาจสร้างเครือข่ายกับองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับรากหญ้าให้ร่วมดำเนินการผลิตรายการโทรทัศน์ เพื่อนำมาออกอากาศผ่านสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมได้อีกทางหนึ่ง

สำหรับการแก้ไขปัญหาประการที่สอง คือ การให้ประชาชนได้มีโอกาสรับสัญญาณโทรทัศน์รัฐสภาให้มากที่สุด สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาฯ สามารถดำเนินการแก้ไข โดยการสร้างเครือข่ายพันธมิตรกับเอกชนที่ดำเนินธุรกิจ CABLE TV ในภูมิภาคต่างๆ โดยขอความร่วมมือให้ผู้ประกอบการรับสัญญาณวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม และเผยแพร่สัญญาณต่อไปทางสัญญาณโทรทัศน์ของผู้ประกอบการ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสรับสัญญาณโทรทัศน์รัฐสภาได้มากขึ้น

นอกจากนั้น ยังอาจขอความร่วมมือขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นให้ติดตั้งจานรับสัญญาณดาวเทียมที่สามารถรับสัญญาณโทรทัศน์รัฐสภาได้ในบริเวณแหล่งชุมชน เพื่อให้ประชาชนตามแหล่งชุมชนสามารถติดตามชมรายการโทรทัศน์ของรัฐสภาได้

คำนำ

รัฐสภาเป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งมีหน้าที่หลักในการออกกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการให้ความเห็นชอบ ทั้ง ๓ หน้าที่ ถือว่าเป็นบทบาทสำคัญที่ฝ่ายนิติบัญญัติจำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน การเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ จำเป็นที่จะต้องดำเนินการผ่านสื่อที่มีรูปแบบที่หลากหลาย และมีประสิทธิภาพมากเพียงพอที่จะทำให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารต่างๆ ของฝ่ายนิติบัญญัติอย่างถูกต้องเหมาะสม และรวดเร็วทันเวลา ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพรายการและช่องทางการรับชมรายการโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม จึงเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสมดังเจตนารมณ์ขององค์กร

ศิริพรรณ วณิชพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญแผนภาพ	จ
บทที่ ๑ ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๒
ขอบเขตของการศึกษา	๒
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	๒
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๑๐
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารรายการโทรทัศน์และการจัดผังรายการ	๑๐
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการขององค์การสื่อสารมวลชน	๑๔
แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารของลาสเวลล์	๑๘
แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารของเบอร์โล	๑๙
บทที่ ๓ สภาพปัญหาการดำเนินงานในปัจจุบัน	๒๑
การผลิตรายการที่มีคุณภาพเพื่อออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	๒๑
การให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับชมการแพร่ภาพรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม โดยให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย	๒๖
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๐
การพัฒนาคุณภาพรายการโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม	๓๐
ช่องทางการรับชมรายการโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม	๓๑

LIRT

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ ๕ บทสรุป	หน้า
	๓๓
บรรณุกรม	๓๔
ภาคผนวก	๓๕

สารบัญแผนภาพ

ภาพที่	หน้า
๒.๑ แสดงปัจจัยแวดล้อมสี่วิทยุ – โทรทัศน์	๑๗
๒.๒ แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการองค์การสื่อสารมวลชน	๑๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบันที่ได้มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทำให้โลกใบนี้แคบลงอย่างเห็นได้ชัด จนเราเองแทบจะตามไม่ทัน ซึ่งความเจริญก้าวหน้าจะยังคงพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยเหตุนี้เอง หน่วยงานราชการและหน่วยงานต่างๆ จึงต้องมีการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ มาพัฒนาองค์กรของตนเอง จนเกิดการแข่งขันทั้งที่มีทางเลือก และไม่มีทางเลือก ในปัจจุบันเราทุกคนคงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า สื่อ โทรทัศน์เป็นสื่อชนิดหนึ่งที่สามารถเข้าถึงผู้ชมได้ง่าย และมากที่สุดในโลก

โทรทัศน์ตั้งแต่สมัยเริ่มต้นจนถึงปัจจุบันซึ่งแต่เดิมใช้ระบบอนาล็อก (Analog) หรือสัญญาณเชิงเส้นทั้งในภาคการรับสัญญาณและภาคส่งสัญญาณ ซึ่งในเวลาต่อมา เมื่อระบบคอมพิวเตอร์ได้มีการพัฒนาอย่างกว้างขวางขึ้น จึงได้มีการนำระบบคอมพิวเตอร์ มาพัฒนาใช้ช่วยในการผลิตรายการโทรทัศน์ หากนำเทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์มาผสมผสานกับเทคโนโลยีของโทรทัศน์จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาล ซึ่งคอมพิวเตอร์นั้นใช้ส่ง และรับสัญญาณในระบบดิจิทัล (Digital) ดังนั้น จึงได้มีการปรับปรุงโทรทัศน์ให้ใช้ระบบดิจิทัลด้วย ซึ่งโทรทัศน์ดิจิทัลเป็นความบันเทิงรูปแบบใหม่ในอนาคต และจะเข้ามาแทนที่เทคโนโลยีการทำงานในระบบอนาล็อก (Analog) โดยที่ลักษณะของการกระจายเสียงแบบดิจิทัลจะสามารถสื่อสารไปยังปลายทางด้วยคุณภาพที่สูง และสามารถส่งสัญญาณไปตามช่องต่างๆ โดยใช้เวลาเพียงแค่ครั้งเดียวเท่านั้น ซึ่งทำให้ผู้รับสามารถเลือกใช้ความบันเทิงต่างๆ ได้หลากหลายขึ้น พร้อมกับคุณภาพของภาพและเสียงจะคมชัดมากขึ้น ปัญหาการรบกวนต่างๆ จะน้อยลง ความบันเทิงในลักษณะของเทคโนโลยีดิจิทัลยังสามารถก้าวหน้าพัฒนาได้อย่างไม่สิ้นสุดและเติบโตอย่างรวดเร็วมาก

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีนี้เอง จึงทำให้เกิดเทคโนโลยี การส่งสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ทางสายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) และเทคโนโลยีการบีบอัดสัญญาณข้อมูล (Digital Compression) ซึ่งสามารถส่งสัญญาณโทรทัศน์ไปยังผู้ชมทั้งในประเทศ และต่างประเทศและจากความก้าวหน้าในโลกแห่งการสื่อสารนี้เอง สถาบันวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงได้มีความพยายามที่จะปรับเปลี่ยน

ยุทธศาสตร์การให้บริการ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสำนักงานฯ ในการเป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการให้บริการ เพื่อส่งเสริมงานของสถาบันนิติบัญญัติให้ก้าวหน้า ทันสมัย โปร่งใส และเป็นธรรม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับกระแสของโลกในปัจจุบัน ที่กล่าวถึงข้างต้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงได้มีการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมขึ้นมา นับเป็นก้าวแรกของสื่อทางด้านนิติบัญญัติที่สามารถเผยแพร่สาระความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสู่สายตาประชาชนได้ครอบคลุมทั่วประเทศและแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ได้ทำพิธีเปิดและเริ่มทำการทดลองออกอากาศเป็นครั้งแรกในวันเสาร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ โดยได้รับความร่วมมือการใช้ช่องสัญญาณในเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ ทาง NBT (National Boardcast of Thailand) ช่อง ๑๕ และส่งสัญญาณภาพและเสียงผ่านระบบเคเบิลใยแก้วนำแสง เพื่อใช้ในการออกอากาศเผยแพร่รายการต่างๆ จากอาคารสโมสรรัฐสภา ชั้น ๒ ไปยังสถานีภาคพื้นดินดาวเทียมไทยคม อําเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี และทำการ Up-link ขึ้นไปยัง ดาวเทียมไทยคม ๕ เพื่อกระจายสัญญาณส่งออกอากาศให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่บริการของดาวเทียมไทยคม ๕ ภารกิจหลักคือการถ่ายทอดสดรายการ โทรทัศน์ของรัฐสภาที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ รายการมอรัฐสภา รายการรัฐสภาของ ประชาชน และทางสถานีฯ ได้มีการเร่งผลิตรายการโทรทัศน์อีกหลายรูปแบบ ทั้งสารคดี สกู๊ป สปอตประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์งานและกิจกรรมต่างๆ ของรัฐสภาให้ครอบคลุมทั้งนี้ในการดำเนินงานเน้นการถ่ายทอดสดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมวุฒิสภา การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ตลอดจนการประชุมคณะกรรมการคณะต่างๆ ตั้งแต่เริ่มจนเสร็จสิ้นการประชุม

ปัจจุบัน ยังคงดำเนินการทดลองออกอากาศโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม โดยแบ่งการออกอากาศเป็น 2 ช่วงเวลาคือ ช่วงเช้าเปิดสถานีเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๓.๐๐ นาฬิกา และช่วงบ่ายตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ - ๒๒.๐๐ นาฬิกา ซึ่งจากการดำเนินการผลิตรายการออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมของรัฐสภา ไม่ได้ได้รับการตอบรับจากผู้ชมเท่าที่ควร เนื่องจากมีจุดอ่อนบางประการ คือ ผู้ที่รับชมรายการโทรทัศน์ของรัฐสภาได้นั้น จะต้องติดตั้งจานรับสัญญาณดาวเทียม ระบบ Ku-band และหมุนจานไปยังดาวเทียมไทยคม ๕ ตามพิกัดที่ถูกต้อง ทั้งนี้ ช่อง NBT ในเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ ยังเป็นช่องที่มีการเข้ารหัสไว้ เพราะฉะนั้นช่องที่เข้ารหัสไว้จะต้องรับด้วยอุปกรณ์รับสัญญาณของบริษัทสามารถที่เป็นตัวแทนจำหน่ายจานรับสัญญาณดาวเทียมเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ยังมี NBT บางช่อง เช่น NBT

ช่อง ๑๕ ของรัฐสภา ที่ได้มีนโยบายให้ประชาชนได้รับชมอย่างกว้างขวาง จึงไม่มีการเข้ารหัส ก็จะทำให้ประชาชนที่มีงานรับสัญญาณในระบบ Ku-Band ทั่วไป รับชมได้ ไม่จำเป็นต้องใช้บริการงานรับสัญญาณดาวเทียมของบริษัทสามารถวิศวกรรมที่เป็นระบบ Ku-Band เท่านั้น

นอกเหนือจากการผลิตรายการ โทรทัศน์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและเพื่อป้อนเวลาแพร่ภาพของสถานีโทรทัศน์รัฐสภาแล้ว การออกอากาศของสถานีโทรทัศน์รัฐสภาซึ่งเป็นการออกอากาศผ่านดาวเทียมนั้นยังไม่เป็นที่แพร่หลายในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่น เนื่องจากผู้ที่จะสามารถรับชมรายการโทรทัศน์ของรัฐสภาที่ออกอากาศเผยแพร่ผ่านทางดาวเทียมได้นั้น จำเป็นต้องมีงานรับสัญญาณดาวเทียมที่เหมาะสม จึงจะรับชมรายการได้ การให้ประชาชนติดตั้งงานรับสัญญาณดาวเทียมก็จะเป็นการเพิ่มภาระทางเศรษฐกิจให้กับประชาชน ในขณะที่เดียวกันรัฐสภาก็ไม่มีงบประมาณในการติดตั้งงานรับสัญญาณดาวเทียมให้แก่ ชุมชนต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง

วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา เป็นสื่อหลักที่รัฐสภามีอยู่ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ผลงานต่างๆ ของรัฐสภาไปสู่สาธารณชนได้โดยตรง และในปัจจุบันก็เป็นที่ยอมรับกันว่า สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ประชาชนสามารถเข้าถึง รับรู้ และเข้าใจได้ง่าย เพราะเป็นสื่อที่นำเสนอทั้งภาพและเสียงไปพร้อมๆ กัน ในปัจจุบันรัฐสภามีสื่อวิทยุกระจายเสียงซึ่งออกอากาศทั่วประเทศโดยผ่าน คลื่น FM ความถี่ ๘๖.๕ เมกะเฮิร์ต และเครือข่ายสาขาต่างๆ ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ ส่วนสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐสภาก็เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของรัฐสภา โดยแพร่ภาพออกอากาศผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม โดยการดำเนินงานของกลุ่มงานผลิตรายการโทรทัศน์ สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ รัฐสภา ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการผลิตรายการโทรทัศน์รัฐสภา

กลุ่มงานผลิตรายการโทรทัศน์ มีภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๑. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการผลิตรายการโทรทัศน์ รัฐสภาและคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๒. ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สาระความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กระบวนการทางด้านนิติบัญญัติและกิจกรรมของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในด้านต่างๆ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกรัฐสภากับประชาชน

๓. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของรัฐสภา เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐสภากับประชาชน

๔. ดำเนินการเพื่อให้มีการถ่ายทอดการประชุมรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรวุฒิสภา และการสัมมนาทั้งในและนอกสถานที่ทั่วประเทศ

๕. ศึกษา วิเคราะห์ หรือจัดให้มีการวิจัยเพื่อสร้างสรรค์รูปแบบของรายการ โทรทัศน์

๖. เป็นสื่อกลางในการรับส่งเรื่องและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ของประชาชน

๗. จัดเตรียมข้อมูลและผลิตรายการโทรทัศน์ ทั้งรายการสดและบันทึกเทป

๘. จัดทำรูปแบบรายการ จัดทำผังรายการ สคริปต์รายการ สปอต และ ประสานงาน ตรวจสอบความพร้อมในการผลิตรายการ

๙. ตรวจสอบรายการและดำเนินรายการโทรทัศน์และประสานงานกับหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากงานทางด้านการผลิตรายการ โทรทัศน์ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น งานของกลุ่มงานผลิตรายการโทรทัศน์ยังมีงานด้านอื่นๆ ซึ่งจะเป็นงานทางด้านเอกสารที่สำคัญ ที่จะต้องนำเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่ออนุมัติหรือเพื่อทราบ ซึ่งงานเอกสารเหล่านี้มีผลเกี่ยวกับ งานทางด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ด้วย เช่น

- งานงบประมาณ คือ การจัดรวบรวมงบประมาณที่จะต้องใช้ตลอดปีงบประมาณ เพื่อเสนอขออนุมัติงบประมาณรายปีงบประมาณ โดยรวบรวมจากโครงการผลิตรายการโทรทัศน์ โครงการต่างๆ รวมทั้งงบประมาณสำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการผลิตรายการโทรทัศน์ ซึ่งจะต้องประสานงานกับฝ่ายบริหารงานทั่วไปของสถานีฯ และสำนักการคลัง และงบประมาณ

- งานจัดหาบุคลากร จากการจัดที่มีสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ช่อง NBT ๑๕ ซึ่งต่อไปในอนาคตจะทำการออกอากาศ ๒๔ ชั่วโมง เรื่องบุคลากร จึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการทำงานหรือผลิตงานโทรทัศน์ ซึ่งจะต้องมีการจัดให้มีบุคลากรเพิ่มเติม จนกระทั่งสามารถผลิตงานโทรทัศน์ออกอากาศได้เต็มรูปแบบ ซึ่งจะต้องมีการเสนอขออนุมัติ จากผู้บังคับบัญชาและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในปัจจุบันกลุ่มงานผลิตรายการ โทรทัศน์มีบุคลากรอยู่ในกำกับดูแล จำนวน ๒๗ คน ประกอบด้วย ข้าราชการ จำนวน ๑๑ คน พนักงาน ราชการ จำนวน ๑๑ คน และลูกจ้าง จำนวน ๕ คน

เนื่องจากปัจจุบันรัฐสภาได้มีสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมเป็นของตนเอง ทำให้มีเวลาในการที่จะเผยแพร่ออกอากาศรายการต่างๆ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง กลุ่มงานผลิต

รายการโทรทัศน์ จึงมีภาระที่จะต้องผลิตรายการมาป้อนเวลาการออกอากาศเพิ่มขึ้น จากการผลิต รายการ “มองรัฐสภา” และรายการ “รัฐสภาของประชาชน” ซึ่งเป็น ๒ รายการหลักของโทรทัศน์ รัฐสภา ดังนั้น สถานีฯ จึงได้เร่งให้มีการดำเนินการ และขยายขอบเขตของงานการผลิตรายการ โทรทัศน์ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น

๑. รายการ “ผู้พิทักษ์รัฐสภา”

โดยมีรูปแบบรายการเป็นการ์ตูน / ANIMATION FANTASY

การนำเสนอ ใช้การ์ตูนเป็นสื่อในการนำเสนอเรื่องราวความรู้ที่เกี่ยวกับระบบ งานของรัฐสภา เป็นเรื่องราวสนุกสนานแนวแฟนตาซี มีตัวละครหลัก ๕ - ๖ ตัว ที่มีลักษณะเฉพาะ โดดเด่น แตกต่างกันไป นอกจากนี้ ยังมีการใช้ภาพจากเหตุการณ์จริง หรือสถานที่จริง เกี่ยวกับ ระบบงานของรัฐสภา เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มสีสันให้ผู้สนใจและ ติดตามอย่างต่อเนื่องในทุกตอน

กลุ่มเป้าหมาย เด็กอายุระหว่าง ๗ - ๑๕ ปี และประชาชนทั่วไปที่สนใจ

๒. รายการ “สุขภาพ สบายใจ”

โดยมีรูปแบบรายการเป็นวาไรตี้

การนำเสนอ มุ่งให้ความรู้แก่ผู้ชมเกี่ยวกับทุกๆ ด้านในการดูแลสุขภาพ ร่างกายและสุขภาพใจ ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันแก้ไขปัญหอันเกิดจากโรคภัยไข้เจ็บ ข่าวคราวความ เคลื่อนไหวเกี่ยวกับสุขภาพซึ่งกำลังเป็นที่สนใจของประชาชนในขณะนั้น การนำเสนอเกี่ยวกับ อาหารเพื่อสุขภาพ และการออกกำลังกายที่ถูกต้องแก่ประชาชน นอกจากนี้ ยังสอดแทรกเทคนิค การดูแลสุขภาพสุขภาพของคนดังที่น่าสนใจให้ผู้ชมสามารถนำไปปฏิบัติตามเพื่อเกิดประโยชน์ได้ อีกด้วย

กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนทุกเพศทุกวัยที่รักสุขภาพ และสมาชิกรัฐสภา

๓. รายการ “สภาคิดส์คลับ”

โดยมีรูปแบบรายการเป็นการ์ตูน / ANIMATION ผสมกับ MASCOT

นำเสนอในรูปแบบของการสอนความรู้ความเข้าใจในระบบงานของรัฐสภา และรวมไปถึงความรู้ความเข้าใจด้านประชาธิปไตย โดยผ่านตัวการ์ตูน โดยรายการจะไม่มุ่งเน้น เนื้อหาที่เข้าใจยากและซับซ้อนแต่จะเน้นการปลูกจิตสำนึกให้เด็กๆ ได้รับความรู้ ความเข้าใจ พื้นฐานและซึมซับ ไปทีละนิดละน้อยจนเด็กเกิดความรักและความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนของชาติมีความแข็งแกร่งทางด้านการเมืองการปกครองต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา อายุระหว่าง ๗ - ๑๒ ปี

๔. รายการ “คุยกันวันใหม่”

โดยมีรูปแบบรายการเป็นวาไรตี้

การนำเสนอ โดยพิธีกรเป็นผู้นำเสนอข่าวสารข้อมูล และประชาสัมพันธ์ชิ้นงานต่างๆ ของรัฐสภา และส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้บริโภคข่าวสารประจำวันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา เทคโนโลยี ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเกร็ดความรู้ต่างๆ อันมีประโยชน์ต่อผู้ชม โดยเฉพาะสภาสตรี เพื่อการก้าวทันต่อเหตุการณ์ความรู้ใหม่ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

กลุ่มเป้าหมาย ผู้หญิงอายุระหว่าง ๒๐ - ๔๐ ปี โดยเฉพาะกลุ่มแม่บ้าน พนักงานในออฟฟิศ และประชาชนทั่วไปที่สนใจ

๕. รายการ “เล่าการเมือง”

โดยมีรูปแบบเป็นการสนทนา

นำเสนอเรื่องราวของนักการเมืองซึ่งอดีตเคยเป็นบุคคลสำคัญทางการเมือง เช่น อดีตประธานรัฐสภา ซึ่งถือได้ว่าบุคคลเหล่านี้เป็นปูชนียบุคคลที่น่าจะนำมาเสนอเป็นเรื่องราวเพื่อให้นักการเมืองรุ่นใหม่ และเยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาชีวิตการทำงาน ในช่วงที่พวกเขาเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตลอดจนนำเสนอชีวิตส่วนตัวหลังเลิกดำเนินงานทางการเมือง เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย นักการเมือง และประชาชนทั่วไป

๖. รายการ “แกะรอยรัฐธรรมนูญ” โดยมี

รูปแบบเป็นการสนทนา

การนำเสนอเป็นการติดตามเรื่องราวการร่างรัฐธรรมนูญฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ ทุกประเด็น ทุกแง่มุม และชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของร่างรัฐธรรมนูญฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ จนกว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ ๑๘ อย่างสมบูรณ์แบบ

กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนและประชาชนทั่วไป

๗. รายการ “สนทนาวาไรตี้” โดยมี

รูปแบบเป็น วาไรตี้

การนำเสนอ โดยพิธีกร จะสัมภาษณ์และถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานของผู้ร่วมรายการแต่ละท่าน ตั้งแต่ชีวิตในวัยเด็ก ประวัติการศึกษา

และชีวิตครอบครัว โดยผู้ที่ร่วมรายการจะเป็นบุคคลต่างๆ ที่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยึดตามองของสังคม และเคยมีส่วนร่วมในการตรากฎหมาย หรือมีส่วนผลักดันในด้านนิติบัญญัติ อาทิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมการการ คณะรัฐมนตรี ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่างๆ โดยมุ่งเน้นคนรุ่นใหม่ไฟแรง

กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนและประชาชนทั่วไป

๘. รายการ “บทบาทผู้หญิงกับการเมือง” โดยมี

รูปแบบเป็นรายการสนทนา

การนำเสนอ โดยพิธีกร สัมภาษณ์ผู้หญิงเก่งทางการเมือง เพื่อเป็นแนวทางในการปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชน โดยเฉพาะเยาวชนหญิงที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในอนาคต ได้ศึกษาและถือเป็นแบบอย่างที่ดี

กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนและประชาชนทั่วไป

๙. รายการ “นาทีกฎหมาย” โดยมี

รูปแบบเป็น วาไรตี้

การนำเสนอ แบ่งเป็นช่วง ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ โดยผู้ที่มีความรู้ด้านกฎหมายโดยตรง ตลอดจนนำความรู้ทางด้านนิติศาสตร์มาให้แง่คิด และความรู้ แก่นักศึกษาที่เรียนทางด้านนิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยต่างๆ นอกเหนือที่ได้ศึกษาในชั้นเรียน ทั้งภาครัฐและเอกชน และช่วง “ศัพท์ภาษาอังกฤษ” โดยให้ประชาชนและนักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยผ่านคำศัพท์และสำนวนต่างๆ ทางด้านกฎหมาย

กลุ่มเป้าหมาย นิสิตนักศึกษาและประชาชนทั่วไป

๑๐. รายการ “กรรมการพบประชาชน” โดยมี

รูปแบบ การสัมภาษณ์

นำเสนอบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประจำรัฐสภา ซึ่งถือเป็นอีกบทบาทหนึ่งของการตรวจสอบฝ่ายบริหาร โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานผ่านคณะกรรมการ

กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนและประชาชนทั่วไป

ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถผลิตรายการโทรทัศน์ที่สนองตอบความต้องการของประชาชนได้ทุกเพศทุกวัย

สาเหตุดังกล่าวข้างต้น นับว่ามีความสำคัญต่อการผลิตรายการโทรทัศน์รายการต่างๆ ของรัฐสภาเป็นอย่างมาก ว่าทำอย่างไร การที่จะผลิตรายการออกมาหลากหลายรูปแบบแล้วมีกลุ่มเป้าหมายก็คือประชาชนทุกระดับทุกสาขาอาชีพได้รับชมรายการโทรทัศน์

ของรัฐสภามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้น ทางเลือกอันดับแรกที่ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมจะต้องเร่งดำเนินการ คือ การขยายฐานจำนวนผู้รับชมรายการโทรทัศน์ของรัฐสภาออกไปยังท้องถิ่นทั่วประเทศและผลิตรายการที่มีคุณภาพในปริมาณที่เพียงพอสำหรับการเผยแพร่รายการ

๒. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาคุณภาพรายการโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม
๒. เพื่อวิธีการเข้าถึงช่องทางการรับชมรายการโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมของประชาชน

๓. ขอบเขตของการศึกษา

ในด้านการผลิตรายการเพื่อออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาเนื่องจากการทำงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ขณะนี้อยู่ในระยะเริ่มต้น บุคลากรยังมีจำกัด ทั้งในด้านปริมาณและความสามารถ ดังนั้น ในระยะนี้ การดำเนินการจะอยู่ในรูปแบบของการจัดจ้างเอกชนที่มีประสบการณ์ และความสามารถให้เป็นผู้จัดทำรายการภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ และในขณะเดียวกันก็พยายามพัฒนาความสามารถของบุคลากรให้มีความสามารถผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีประสิทธิภาพได้ในอนาคต

ในส่วนของการเข้าถึงรายการโทรทัศน์ของรัฐสภา การศึกษาจะอยู่ในขอบเขตของการใช้สื่อโทรทัศน์อื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่น และประชาชนสามารถเข้าถึงได้อยู่แล้ว มาใช้ประโยชน์ให้ได้อย่างเต็มที่โดยให้เกิดประโยชน์แก่ทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ผู้ประกอบการเคเบิลทีวีทั่วประเทศ นักการเมืองและองค์กรทางการเมืองในระดับท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป

ทั้งนี้รวมถึงการพยายามศึกษาวิธีการที่สามารถแก้ปัญหาทั้งสองประการไปได้พร้อมๆ กันด้วย

๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

๑. ประชาชนจะสามารถเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของรัฐสภาได้อย่างทั่วถึง
๒. รายการต่างๆ ของโทรทัศน์รัฐสภา จะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเป็นรายการที่มีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของประชาชน อันจะนำไปสู่

ความเข้าใจอันดีของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาของ
ประเทศไทย

หลักสูตร "การพัฒนามanagerระดับสูง" รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆ ทั้งสิ้น"

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการแพร่ภาพรายการโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารรายการโทรทัศน์และการจัดผังรายการ

๒. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการขององค์การสื่อสาร

มวลชน

๓. แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารของลาสเวลล์

๔. แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารของเบอร์โล

ผู้ศึกษาขอเสนอรายละเอียดในแต่ละประเด็นดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารรายการโทรทัศน์และการจัดผังรายการ

แนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารรายการที่ทำงานด้าน โทรทัศน์ ซึ่งจะมีอยู่ ๒ ขั้นตอน คือ การค้นหาและพัฒนารายการที่สามารถดึงดูดคนดูที่ต้องการให้มากที่สุด และการนำรายการดังกล่าวมาวางออกอากาศเพื่อคู่แข่งกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สามารถที่จะพิจารณาได้จากส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

๑. การแบ่งช่วงเวลาในการออกอากาศ

ถือว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการจัดผังรายการโทรทัศน์ เพื่อให้รายการออกมาเหมาะสมกับผู้ชมแต่ละช่วงเวลา ซึ่งในประเทศไทยมีการแบ่งช่วงเวลาในการออกอากาศเป็น ๔ ช่วงด้วยกัน ได้แก่

- รายการภาคเช้า (Morning Programmes) ช่วงเวลา ๐๕.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.
- รายการภาคบ่าย (Afternoon Programmes) ช่วงเวลา ๑๒.๐๐ – ๑๘.๐๐ น.
- รายการภาคค่ำ (Evening Programmes) ช่วงเวลา ๑๘.๐๐ – ๐๐.๐๐ น.

- รายการภาคดึก หรือภาคหลังเที่ยงคืน (After Midnight Programmes)

ช่วงเวลา ๐๐.๐๐ - ๐๕.๐๐ น.

เลวิช เคล็น, ซิดนีย์ คับเบิลยู เฮด และซูซาน เทเลอร์ อีสต์แมน (Lewis Klein, Sydney W. Head and Susan Tyler Eastman) ได้แบ่งช่วงเวลาการออกอากาศของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีการแบ่งช่วงเวลาที่ละเอียดกว่าประเทศไทย โดยแบ่งเป็นช่วงต่างๆ ดังนี้

- Early morning	๖ a.m. to ๙ a.m.
- Morning	๙ a.m. to ๑๒ noon
- Afternoon	๑๒ noon to ๔ p.m.
- Early fringe (late afternoon)	๔ a.m. to ๖ p.m.
- Early evening	๖ p.m. to ๗ p.m.
- Prime access	๗ p.m. to ๘ p.m.
- Late fringe (last evening)	๑๑ p.m. to ๑๑.๓๐ p.m.
- Late night	๑๑.๓๐ p.m. to ๒ a.m.
- Over night	๒ a.m. to ๖ a.m.

๒. นโยบายหลักหรือวัตถุประสงค์หลักของสถานี

มีลักษณะหน้าที่คล้ายคลึงกับสถานีโทรทัศน์ทั่วไปในฐานะที่เป็นสื่อมวลชน คือ การให้ข่าวสาร ความรู้ ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม และการให้ความบันเทิงจะแตกต่างกัน ก็คือสัดส่วนรายการที่นำมาแพร่ภาพออกอากาศตามนโยบายหลักของแต่ละสถานี นโยบายหลักนี้เป็นส่วนสำคัญในการวางแผนจัดผังรายการของสถานี ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อให้สถานีได้รับความนิยม ซึ่งหมายถึงจำนวนผู้ชมรายการสูงสุดและนำมาซึ่งรายได้ของสถานี

๓. ลักษณะของสถานี และสภาพแวดล้อม

หมายถึง ความกว้างไกลในการกระจายคลื่น ซึ่งมีส่วนสำคัญในการจัดช่วงเวลาในการเผยแพร่ภาพออกอากาศรายการต่างๆ เพื่อความเหมาะสมระหว่างรายการกับผู้ชมรายการ เพราะการพิจารณาจัดรูปแบบผังรายการของสถานีโทรทัศน์ มีปัจจัยสำคัญเป็นสภาพแวดล้อมของสถานีที่จะต้องพิจารณาควักกันหลายประการ

๓.๑ ผู้ชม ถือเป็นส่วนสำคัญที่ต้องพิจารณา เพราะรายการที่ออกอากาศทางสถานีต่างๆ จะเป็นที่น่าสนใจหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่ารายการนั้นสามารถตอบสนองได้ ความต้องการของผู้ชมในขณะนั้นหรือไม่ ผู้บริหารแต่ละสถานีต้องพิจารณาถึงส่วนแบ่งผู้ชมที่มีอยู่ในแต่ละสถานีในช่วงเวลาเดียวกันด้วย เพราะแต่ละช่วงเวลามีรายการที่ออกอากาศพร้อมกันหลายรายการ

ผู้ชมจึงมีโอกาสเลือกชมรายการที่ตนเองชอบ ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดผังรายการ ต้องพิจารณาว่าจะมีวิธีใดบ้างที่จะทำให้รายการในสถานีของตนได้รับความนิยมมากกว่า และวิธีใดบ้างที่สามารถดึงกลุ่มผู้ชมให้มาสนใจรายการในสถานีของตนบ้าง

๓.๒ คุณภาพรายการ รายการต่างๆ ที่ออกอากาศไปยังผู้ชม นอกจากจะตรงกับความต้องการของผู้ชมแล้วยังต้องเป็นรายการที่ให้เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ ดึงดูดความสนใจผู้ชมด้วย ซึ่งอาจจะพิจารณาจากรายการประเภทเดียวกันหรือรายการที่ออกอากาศในช่วงเดียวกัน เพื่อหาสัดส่วนและความแตกต่างของผู้ชมได้ เพราะรายการประเภทเดียวกันแต่ออกอากาศในช่วงเวลาต่างกัน สัดส่วนของผู้ชมอาจจะไม่เท่ากัน เนื่องจากอิทธิพลของคุณภาพ รายการข้างเคียง คุณภาพรายการจึงถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถดึงดูดผู้ชมให้มาคิดสถานีได้ เพราะในปัจจุบันนี้ผู้ชมมีโอกาสเลือกได้อิสระเต็มที่ รายการที่ออกอากาศในทุกวันนี้จึงมักผสมผสานความคิดสร้างสรรค์ของผู้ผลิต เพื่อให้ได้รายการที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ชมได้เป็นอย่างดี

๓.๓ ปริมาณความถี่ แลความยาวในการออกอากาศ การจัดผังรายการควรต้องพิจารณาด้วยว่า รายการที่ออกอากาศนั้น ควรมีความถี่และความยาวของรายการเป็นอย่างไร เพื่อพิจารณาถึง ความสนใจของผู้ชมที่จะติดตามรายการนั้นมีมากน้อยแค่ไหน ซึ่งเป็นการสร้างนิสัยในการติดตามชมรายการนั้นๆ ต่อวัน หรือต่อสัปดาห์ เพราะถ้ารายการมีมากเกินไป หรือออกอากาศถี่เกินไปก็อาจทำให้ผู้ชมเบื่อได้ นอกจากนั้น ต้องพิจารณาถึงความสามารถของผู้ผลิตว่ามีความเป็นไปได้ในการผลิตรายการหรือไม่ เนื้อหาสาระที่เป็นวัตถุดิบในรายการมีเพียงพอสามารถป้อนรายการได้อย่างต่อเนื่องหรือไม่

๓.๔ ความสัมพันธ์ของรายการข้างเคียง เป็นการศึกษาดังผลกระทบจากรายการที่ออกอากาศในช่วงเวลาเดียวกัน โดยศึกษาในลักษณะของการเปรียบเทียบความนิยมของผู้ชมที่มีต่อรายการข้างเคียงในช่วงเวลาที่ออกอากาศ ซึ่งระดับความนิยมของรายการหนึ่งจะมีอิทธิพลต่อรายการหนึ่ง เพื่อที่จะวิเคราะห์ว่าต้องใช้กลยุทธ์อย่างไร เพื่อที่จะรักษากลุ่มผู้ชมให้อยู่กับสถานีของตนอย่างเหนียวแน่น หรือพยายามดึงกลุ่มผู้ชมให้กลับมาชมรายการในสถานีของตน โดยเฉพาะรายการประเภทเดียวกันและออกอากาศในเวลาเดียวกัน นอกจากพิจารณาถึงรายการที่ต่างสถานีแล้ว ในกรณีที่รายการในสถานีเดียวกันก็จะเปรียบเทียบจากกลุ่มผู้ชมรายการในช่วงเวลาเดียวกันที่อยู่ในแต่ละวัน และรายการที่จะบรรจุใหม่แทนที่รายการเดิมว่าความต้องการของผู้ชมเป็นกลุ่มเดียวกันหรือไม่ ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มเดียวกันหรือไม่ มีความต้องการอย่างเดียวกันหรือไม่ ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มเดียวกันหรือไม่

๓.๕ ความสามารถ ภาพพจน์และค่านิยมของสถานี หมายถึง ความได้เปรียบและเสียเปรียบของแต่ละสถานี ทั้งด้านการปฏิบัติงาน ความชำนาญ ความทันสมัยของเครื่องมือ

อุปกรณ์ กำลังคน ภาพพจน์ รวมถึงความนิยมและการยอมรับของผู้ชม ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้สามารถรักษาผู้ชมได้เป็นอย่างดี

สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้สถานีมีประสิทธิภาพมากขึ้น และปัจจัยที่สามารถทำให้สถานีได้รับความนิยมและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา คือ

- ความคล่องตัว เป็นความสามารถในการจัดผังรายการของแต่ละสถานี ซึ่งแต่ละสถานีมีความคล่องตัวไม่เหมือนกัน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงผังรายการให้สอดคล้องกับความนิยมและความต้องการของผู้ชม สถานีที่มีการจัดรายการเองจะมีความคล่องตัวสูงกว่าสถานีที่มีหน่วยงานราชการ สถาบัน และเอกชนร่วมจัดรายการ

- ความรวดเร็ว เป็นความสามารถในการจัดซื้อ จัดหา และผลิตรายการเพื่อเตรียมออกอากาศได้อย่างฉับไว ทันกับความต้องการของผู้ชมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความรวดเร็วนี้ขึ้นอยู่กับการวางแผนจัดเตรียมรายการที่ออกอากาศอย่างเพียงพอ อำนาจการผลิต การเปลี่ยนแปลงการผลิต การจัดซื้อรายการ

- ประสิทธิภาพ ภาพพจน์ของสถานีเป็นส่วนที่สร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ชมได้และยอมรับว่าเป็นสถานีที่เชื่อถือได้ ซึ่งเกิดจากการมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง

- ความเชื่อ เป็นค่านิยมซึ่งเป็นการผูกพันของกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากสถานี ซึ่งให้ความไว้วางใจและยอมรับการบริการของสถานี ความผูกพันนี้จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง จนเป็นความคุ้นเคยที่จะเปิดชมรายการของสถานีในช่วงเวลานั้นๆ

๓.๖ ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ออกอากาศ ซึ่งในข้อบังคับต่างๆ ที่เป็นกรอบในการควบคุมรายการโทรทัศน์ซึ่งมีผลต่อความเป็นอิสระในการจัดผังรายการและการผลิตรายการ ถ้าเปรียบเทียบข้อบังคับในสหรัฐอเมริกาหรือประเทศต่างๆ ในยุโรปกับประเทศไทยจะต่างกันมากในสหรัฐอเมริกาและประเทศในยุโรป จะมีการแบ่งช่วงเวลาในการออกอากาศอย่างชัดเจน ทั้งรายการข่าว ความรู้ บันเทิง อีกทั้งยังให้ความสำคัญอย่างเต็มที่ถึงแม้ว่าจะมีกฎระเบียบข้อบังคับก็ตาม แต่จะไม่เข้ามาควบคุมอย่างใกล้ชิดจะปล่อยให้ควบคุมกันเองซึ่งต่างกับประเทศไทยที่มีการควบคุมอย่างใกล้ชิดและสามารถตัดส่วนหนึ่งของรายการออกทันทีโดยไม่ต้องบอกให้ผู้ผลิตรายการทราบล่วงหน้า แต่ในระยะหลังได้มีการผ่อนผันและให้อิสระเพิ่มมากขึ้น โดยให้แต่ละสถานีรับผิดชอบกันเอง ทั้งที่เป็นรายการทั่วไป และรายการโฆษณา แต่ก็ยังคงใช้กฎหมายระเบียบเดิมของคณะกรรมการบริหารงานวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.)

๔. การสำรวจผู้ชม

ต้องมีการทำอย่างสม่ำเสมอ เพราะมีส่วนในการพัฒนาและปรับปรุงผังรายการ ให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา การสำรวจผู้ชมนี้จะมีหน่วยงานที่สำรวจแบ่งออกเป็น

๔.๑ ส่วนของสถานีโทรทัศน์ ในส่วนนี้สถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีได้มีการสำรวจเป็นประจำตามความเหมาะสม โดยจะทำในลักษณะการสำรวจประชามติ คือ การติดตามชมรายการทางสถานี เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการจัดผังรายการ

๔.๒ ส่วนของบริษัทเอกชน จะมีบริษัทเอกชนจัดตั้งขึ้นมาเพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับผู้ชม เพื่อที่จะได้ทราบถึงความต้องการและความนิยมของผู้ชมในแต่ละช่วงเวลา บริษัทที่ทำการศึกษาในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทตัวแทนโฆษณา (Advertising Agency) ซึ่งสามารถนำข้อมูลส่วนนี้ไปใช้ในการวางแผนการโฆษณา และยังจำหน่ายให้กับหน่วยงานที่ต้องการข้อมูล

๕. บุคลากรของสถานีที่ใช้ในการจัดผังรายการ

ต้องมีบุคลากรที่เพียงพอและมีคุณภาพเพื่อจะวางแผนจัดผังรายการให้สอดคล้องและมีความเหมาะสมกับผู้ชมในแต่ละช่วงเวลาให้เป็นไปตามนโยบายของสถานีอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. งบประมาณ

ต้องใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านอุปกรณ์ และการรับส่งสัญญาณภาพ และเสียงตลอดเวลา เพื่อให้การแพร่ภาพออกอากาศมีความกว้างไกลครอบคลุมพื้นที่ได้มากที่สุดรวมทั้งพัฒนาอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตรายการเพื่อให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอีกด้วย และยักรวมถึงงบประมาณสำหรับรองรับบุคลากรที่มีความสามารถในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านเทคนิคและด้านบริหารตามจำนวนที่สถานีต้องการได้

การดำเนินงานทางโทรทัศน์นั้นจะต้องมีการวางแผนรายการ ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารรายการโทรทัศน์และการจัดผังรายการ จึงเป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่น่าสนใจในการศึกษาเพื่อเพิ่มความเข้าใจในการทำรายการออกไปสู่สายตาประชาชนทั่วโลก

๒. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการขององค์การสื่อสารมวลชน

จากแบบจำลองสามารถสรุปปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการขององค์การสื่อสารมวลชนได้ โดยแบ่งเป็นผลกระทบที่เกิดจากปัจจัยภายใน และผลกระทบที่เกิดจากปัจจัยภายนอกดังนี้

๑. ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในตัวองค์กรสื่อสารมวลชน ได้แก่

๑.๑ ปัจจัยด้านการจัดการ (Management) หมายถึง การบริหารจัดการองค์กร การบริหารรายได้ การบริหารบุคลากร ขึ้นอยู่กับนโยบายที่กำหนด ซึ่งแต่ละองค์กรจะมีความแตกต่างกันไป อาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ องค์กรที่ทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ (Normative) และ องค์กรธุรกิจ (Commercial)

๑.๒ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology) เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิต และการเผยแพร่รายการ โดยในการผลิตรายการนั้นต้องคำนึงว่าอุปกรณ์การผลิตมีประสิทธิภาพเพียงใดเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่ นับตั้งแต่กระบวนการผลิตตลอดจนการเผยแพร่ออกอากาศ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น เครื่องข่ายคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต (Internet) ในการค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการให้เก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการบริหารและใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กรกับผู้ผลิตสื่อ กับกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย

๑.๓ ปัจจัยด้านความสามารถทางวิชาชีพ (Media Professional) หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ผลิตเนื้อหาขององค์กรต้องเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการคัดเลือกเนื้อหาสารแต่ละคนมีวัตถุประสงค์ของตนเองในการประกอบวิชาชีพซึ่งต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพ จึงจะได้งานที่มี คุณภาพ รวมทั้งการมีอุดมการณ์ในด้านวิชาชีพจะช่วยเสริมให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้น

๒. ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัยที่เกิดจากภายนอกตัวองค์กรสื่อสารมวลชน และมีอิทธิพลโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อกระบวนการผลิต รายการขององค์กรเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามสถานการณ์ในช่วงเวลานั้นๆ ได้แก่

๒.๑ แรงกดดันทางสังคมและการเมือง (Social and Political Pressure) หมายถึง การผลิตงานขององค์กรสื่อสารมวลชนนั้น ต้องถูกควบคุมจากกฎหมาย พระราชบัญญัติ ระเบียบข้อปฏิบัติต่างๆ ที่รัฐบาลได้บัญญัติขึ้นเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงกลุ่มองค์กรทางสังคมต่างๆ ที่รวมตัวกัน เพื่อเรียกร้อง คัดค้าน หรือเสนอแนะให้องค์กรสื่อสารมวลชนเสนอหรือไม่เสนอเหตุการณ์ใดๆ

๒.๒ แรงกดดันทางเศรษฐกิจ (Economic Pressure) ได้แก่

- คู่แข่งขัน (Competitors) ในการผลิตงานขององค์กรสื่อสารมวลชน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตรวจสอบการผลิตงานของคู่แข่งอื่นๆ ในสื่อประเภทเดียวกันว่านำเสนอในแง่มุมใด เพื่อจะนำมาปรับตัว หลีกเลียง หรือให้ความสำคัญกับประเด็นต่างๆ ในการนำเสนออย่างเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา และรูปแบบรายการ ที่จะทำให้มีผู้ชมและโฆษณาเพิ่มขึ้น

- หน่วยงานด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Agencies) หมายถึง หน่วยงานที่ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร หรือสำนักข่าว ซึ่งจะมีทั้งภายในและภายนอกประเทศ เป็นแหล่งของข้อมูลข่าวสารที่องค์กรจะนำมาใช้ในการผลิตงานเสนอต่อประชาชน

- ผู้โฆษณา (Advertisers) หมายถึง ผู้ที่สนับสนุนกิจการขององค์กร สื่อสารมวลชนด้านรายได้ ดังนั้น การนำเสนอเนื้อหารายการต่างๆ ขององค์กรสื่อสารมวลชนจะต้องไม่กระทบ หรือนำเสนอเหตุการณ์ในแง่ลบต่อผู้โฆษณา จึงกล่าวได้ว่าการโฆษณามีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการเสนองานขององค์กรสื่อสารมวลชน

- เจ้าของผู้ถือหุ้น (Owners) คือผู้ที่เป็นเจ้าของจะมีอำนาจในการควบคุม การปฏิบัติงาน และมีผลกระทบต่อเนื้อหารายการ ซึ่งอาจจะแบ่งได้เป็น เจ้าของสถานีโทรทัศน์ ผู้สนับสนุนด้านการเงินของสถานีโทรทัศน์ เป็นต้น

- สหภาพแรงงาน (Unions) การรวมตัวเป็นกลุ่มของพนักงานองค์กร สื่อสารมวลชน เพื่อเรียกร้องในสิ่งที่พวกเขาต้องการ

๒.๓ ปัจจัยด้านผู้รับสาร (Audience) ผู้รับสารมีความสนใจเฉพาะเรื่อง ผู้ผลิตมองว่าผู้รับสารคือลูกค้าหรือผู้บริโภค ดังนั้น องค์กรสื่อสารมวลชนจึงต้องผลิตสิ่งที่ตรงกับความ ต้องการของผู้รับสารให้มากที่สุด เพื่อเป็นการดึงดูดให้มาชมรายการ ซึ่งจะนำมาสู่รายได้ของ สถานี

หากพิจารณาจากแนวคิดของ เดนิส แมคควอล (Denis McQuail) ดังที่กล่าวมาแล้ว ข้างต้น องค์กรสื่อสารมวลชนเป็นสถาบันที่มีความสัมพันธ์กับส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถ ดำรงอยู่ได้ด้วยการรักษาดุลยภาพระหว่างความต้องการของส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลตอบแทน ที่องค์กรสื่อสารมวลชนจะได้รับ ดังนั้น ในการบริหารจัดการขององค์กรสื่อมวลชนจะต้องทำ ภายใต้อกรอบของระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ เพื่อให้้องค์การประสบความสำเร็จ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

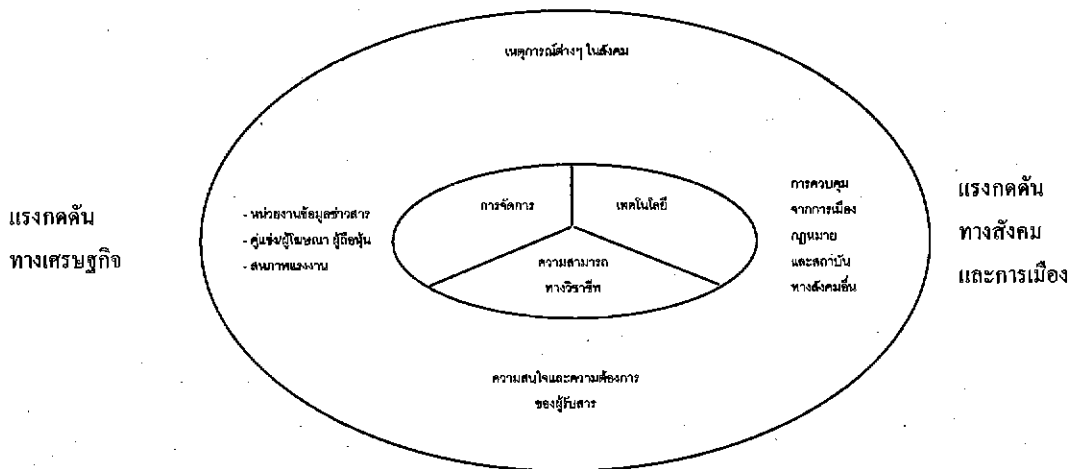
ภาพที่ ๒.๑
แสดงปัจจัยแวดล้อมสื่อวิทยุ-โทรทัศน์

ที่มา : ประยุกต์จาก Wibur Schramm & Janet Alexander, "Broadcasting." In Handbook of Communication, Edited by, Ithiel de Sola Pool & others, ๑๙๗๓, p. ๕๖๖, อ้างถึงใน รศ. ดวงทิพย์ วรพันธ์, ผศ. วรณีย์ ตำราญเวทย์, "ปัจจัยแวดล้อมสื่อวิทยุ-โทรทัศน์," ใน เอกสารประกอบการเรียนวิชาการบริหารงานวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์, (กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๗), (อัดสำเนา)

ภาพที่ ๒.๒

แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการองค์การสื่อสารมวลชน

ที่มา : Dennis McQuail, Mass Communication Theory, ๓th ed. (London : Sage Publication, ๑๙๙๔), pp. ๑๕๐ – ๑๕๑, อ้างถึงใน นวพลภัทร์ จึงไพศาล, “การบริหารจัดการองค์กรธุรกิจสื่อสารมวลชน กรณีศึกษา บีอีซี-เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด ฝ่ายบางกอกการละคร,” (รายงานโครงการเฉพาะบุคคล คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕), น. ๒๑ - ๒๒.

๓. แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารของลาสเวลล์

แบบจำลองการสื่อสารของลาสเวลล์เป็นทฤษฎีการสื่อสารที่อธิบายถึงกระบวนการสื่อสารเชิงพฤติกรรม เป็นการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสาร และผู้รับสาร เนื้อหาข่าวสาร ชนิดของสื่อที่ใช้และผลอันเกิดจากการกระทำการสื่อสาร ลาสเวลล์ กล่าวว่า วิธีที่จะอธิบายกระบวนการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมที่สุด คือ การตอบคำถามต่างๆ เหล่านี้ ซึ่งได้แก่

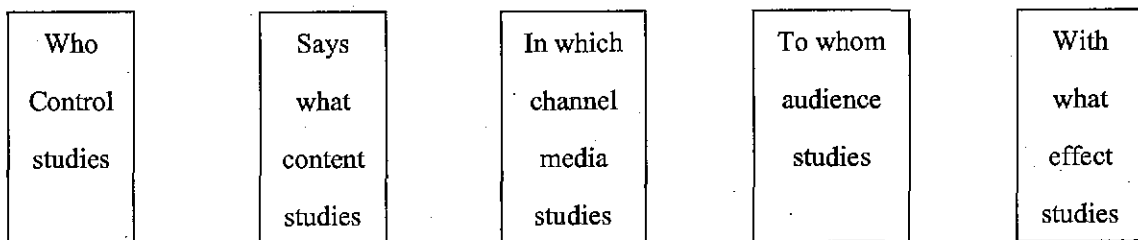
- ใคร (Who)
- กล่าวอะไร (Say what)
- ผ่านช่องทางใด (In which channel)
- ถึงใคร (To whom)
- ด้วยผลอะไร (With what effect)
- ซึ่งอาจเขียนแผนภาพได้ดังนี้

แบบจำลองของลาสเวลล์นี้สามารถใช้เป็น โครงสร้างสำหรับแบ่งงานวิจัยทางการสื่อสารออกเป็นประเภทต่างๆ ตามลักษณะการศึกษาที่เจาะจงในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการสื่อสาร (Control Analysis) ซึ่งมุ่งเน้นที่คุณสมบัติและส่วนประกอบที่ช่วยให้ผู้สื่อสารสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเป็นการศึกษาเจาะจงเกี่ยวกับสาระและลักษณะของสื่อก็เรียกว่าเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเน้นการนำเอาสาระของสารมาวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นว่าสารที่ส่งมายังผู้รับสารนั้นประกอบด้วยเนื้อหาใดบ้าง ถ้าศึกษาเกี่ยวกับสื่อประเภทต่างๆ ที่เรียกว่าการวิเคราะห์สื่อ (Media Analysis) ซึ่งเป็นการศึกษาศักยภาพของสื่อประเภทต่างๆ ถ้าเป็นการศึกษาเกี่ยวกับผู้รับสาร ก็เรียกว่า การวิเคราะห์ผู้รับสาร (Audience Analysis) ซึ่งมักเน้นการศึกษาพฤติกรรมเปิดรับสื่อมวลชนต่างๆ หรือการเปิดรับเนื้อหาประเภทต่างๆ จากสื่อ ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการสื่อสารที่มีต่อผู้รับสาร เรียกว่าเป็นการวิเคราะห์ผลกระทบของการสื่อสาร (Effective Analysis) ซึ่งเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้ คือ

แสดงประเภทของงานวิจัยทางการสื่อสาร

๔. แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารของเบอร์โล

เบอร์โล อธิบายกระบวนการสื่อสารของมนุษย์ว่า เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่สำคัญ ๖ ประการ คือ

๑. แหล่งสาร (Communication source)
๒. ผู้เข้ารหัสสาร (Encoder)
๓. สาร (Message)
๔. ช่องทาง (Channel)

๕. ผู้ถอดรหัสสาร (Decoder)

๖. ผู้รับสาร (Communication receiver)

เบอร์โลว์ได้รวมเอาแหล่งสาร และผู้เข้ารหัสเอาไว้ด้วยกันในฐานะของผู้ส่งสาร และรวมผู้ถอดรหัสกับผู้รับสารไว้ด้วยกันในฐานะผู้รับสาร ผู้ส่งสาร ก็คือบุคคลผู้ซึ่งเริ่มต้นการสื่อสาร ทำหน้าที่ในการเข้ารหัสสาร อาจจะเป็นบุคคล กลุ่มองค์กร หรือสถาบันใดก็ได้ ซึ่งผู้ส่งสารจะทำหน้าที่ในการสื่อสารได้ดีเพียงไร ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติด้านต่างๆ ๕ ประการ คือ ทักษะในการสื่อสาร ทักษะคติ ความรู้ ระบบสังคม วัฒนธรรม

สาร หมายถึง เนื้อหาสาระ หรือสัญลักษณ์ ภาษา สัญลักษณ์ต่างๆ ที่สามารถสื่อความหมายหรือตีความหมายเป็นที่เข้าใจกันได้ ซึ่งประกอบไปด้วย ๓ ส่วน คือรหัสของสาร เนื้อหา การจัดสาร

ช่องทางก็คือ ตัวกลาง หรือพาหะนำสารไปสู่ผู้รับสาร ได้แก่ ประสาทรับความรู้สึกทั้ง ๕ ได้แก่ การเห็น การได้ยิน การสัมผัส การได้กลิ่น การลิ้มรส

ส่วนผู้รับสาร ก็คือบุคคลที่เป็นจุดหมายปลายทางของข่าวสารที่ส่งไป หรือผู้ถอดรหัสสารก็ต้องมีคุณสมบัติในด้านต่างๆ ๕ ประการ เช่นเดียวกับผู้ส่งสาร

เบอร์โลว์เห็นว่า การสื่อสารนั้นต้องมีจุดมุ่งหมายเสมอ และองค์ประกอบทั้งหลายทางการสื่อสารไม่สามารถอธิบายแยกเป็นส่วนๆ โดยเด็ดขาด และองค์ประกอบเหล่านี้เป็นตัวกำหนด ประสิทธิภาพของการสื่อสาร โดยองค์ประกอบแต่ละตัวจะมีความสัมพันธ์ส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน

บทที่ ๓

สภาพปัญหาการดำเนินงานในปัจจุบัน

ตามที่กล่าวข้างต้น การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหา ๒ ประการคือ

๑. การผลิตรายการที่มีคุณภาพเพื่อออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

๒. การให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับชมการแพร่ภาพรายการของสถานีวิทยุ

โทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม โดยให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย

๑. การผลิตรายการที่มีคุณภาพเพื่อออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

การผลิตรายการที่มีคุณภาพเพื่อออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ควรมีรายการที่มีรูปแบบแตกต่างกันออกไป เช่น รายการประเภทละครสั้น เกมโชว์ วาไรตี้ ผสมผสาน ด้วยการตูน / ANIMATION โดยการใช้ CG หรือ COMPUTER GRAPHIC เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมก็คือกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย เพื่อให้ได้รับความนิยมจากผู้ชม รายการที่ผลิตโดยกลุ่มงานผลิตรายการโทรทัศน์ จะต้องมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง เน้นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เน้นภาพลักษณ์ขององค์กร ในฐานะที่เป็นสื่อทางด้านนิติบัญญัติ และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อประโยชน์ของประชาชน ดังนั้น ควรมีการพัฒนาคุณภาพรายการที่ออกอากาศให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมในการนำเสนอ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย (TARGET GROUP) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ในการผลิตรายการที่มีคุณภาพเพื่อออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา มีขั้นตอน ดังนี้

๑. จัดทำโครงการผลิตรายการโทรทัศน์ โดยมีหัวข้อหลัก ประกอบด้วย

- ชื่อโครงการ
- หลักการและเหตุผล
- วัตถุประสงค์
- ระยะเวลาดำเนินการ

- งบประมาณ
- กลุ่มเป้าหมาย
- ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- ตัวชี้วัด
- การติดตามประเมินผล
- รูปแบบและเนื้อหารายการ
- โครงสร้างรายการ

๒. เสนอขออนุมัติโครงการ

๓. ดำเนินการผลิตรายการ

๔. นำรายการเผยแพร่ออกอากาศ

๕. ประเมินผลรายการ

(ดังตัวอย่างโครงการคุยกันวันใหม่ หน้าผนวก)

เมื่อได้รับการอนุมัติโครงการแล้ว ขั้นตอนของกระบวนการผลิตรายการ แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน คือ

๑. การเตรียมการผลิต (PRE-PRODUCTION)
๒. การผลิตรายการ (PRODUCTION)
๓. การลำดับภาพหลังการผลิต (POST PRODUCTION)

๑. การเตรียมการผลิต (PRE-PRODUCTION)

ในขั้นตอนนี้จะใช้เวลานานเท่าใดขึ้นอยู่กับรายการที่จะผลิตว่ามีความยุ่งยาก ซับซ้อนมากเพียงใด ในขั้นนี้เริ่มต้นการผลิตด้วยการวางแนวความคิด (CONCEPT) โดยตั้งจุดประสงค์ว่าจะให้ความรู้เรื่องอะไร เสนอกลุ่มเป้าหมายใด และจัดวางผังหรือรูปแบบรายการว่า จะมีเนื้อหาอย่างไร ลำดับการนำเสนอเป็นอย่างไร (ดังตัวอย่างการวางแผนจัดทำโครงสร้างรายการ และการจัดทำบทโทรทัศน์ หน้าผนวก) ซึ่งในกลุ่มงานผลิตรายการ โทรทัศน์จะทำการประชุม ทีมงานผลิตรายการร่วมกันระหว่างผู้ผลิตรายการ ผู้กำกับรายการ ช่างภาพโทรทัศน์ และผู้เขียนบทโทรทัศน์ เพื่อหาหนทางในการจัดทำรายการและรูปแบบรายการให้เข้าใจตรงกัน เพื่องานที่ออกมามีประสิทธิภาพและน่าสนใจมากที่สุด

๒. การผลิตรายการ (PRODUCTION)

เริ่มทำการบันทึกเทปหรือถ่ายทำรายการตามบทโทรทัศน์หรือตามที่ได้วางแผนไว้ โดยรายการเริ่มขึ้นและจบลงตามกำหนดเวลา โดยมีได้มีการหยุดเทปเพื่อทำการแก้ไข

รายการประเภทนี้จะเป็นรายการสด สำหรับการผลิตรายการสดในห้องส่ง (STUDIO) ของกลุ่มงานผลิต รายการโทรทัศน์นั้น จะเริ่มจากการเปิดเครื่องเพื่อทดสอบการส่งสัญญาณภาพและเสียง ให้มีความเรียบร้อย ตรวจสอบอุปกรณ์กล้อง หน้าจอมอนิเตอร์ เทปภาพประกอบและสไลด์ต่างๆ เตรียมให้พร้อมสำหรับออกอากาศ ในขณะที่ทำการออกอากาศจะมีการติดต่อกันระหว่างผู้กำกับ ซึ่งอยู่ในห้องควบคุม (CONTROL ROOM) และช่างภาพซึ่งอยู่ในห้องแสดงหรือห้องส่ง โดยใช้หูฟังเพื่อส่งคิวภาพและคิวรายการ ส่วนรายการอีกประเภทคือ รายการบันทึกเทป จะทำการบันทึกเทปโดยสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ คือ การบันทึกเทปเป็นตอนๆ ใช้กล้องเดียว หรือหลายกล้อง โดยจะต้องมีการจัดคิวต่างๆ ที่ต้องการใช้ไว้ เพื่อนำมาจัดทำ บทโทรทัศน์ที่สมบูรณ์แบบสำหรับ การตัดต่ออีกครั้งหนึ่ง

ส่วนการบันทึกเทปรายการนอกสถานที่ หลังจากการเตรียมการก่อนการผลิต แล้ว ในขั้นตอนนี้ จะมีความแตกต่างกับการบันทึกในห้องส่ง (STUDIO) คือ ต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ ให้มีความพร้อม ไม่ว่าจะเป็นกล้องบันทึกภาพ ไฟจัดฉาก ไมค์โครโฟนไร้สาย / ไมค์โครโฟนถือ จอมอนิเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้การประสานงานกับวิทยากรผู้ร่วมรายการก็มีความสำคัญเช่นกัน ในการนัดหมาย ต้องมีการวางแผนให้พร้อม เนื่องจากการถ่ายทำนอกสถานที่อาจเกิดปัญหาเฉพาะหน้าได้ทุกเมื่อ ดังนั้น การทำงานเป็นทีมเวิร์คจึงมีความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้งานลุล่วงไปด้วยดี

(ดังตัวอย่างการผลิตรายการโทรทัศน์ในห้องส่ง (STUDIO) หน้าผนวก และตัวอย่าง การถ่ายทำนอกสถานที่ หน้าผนวก)

๓. การลำดับภาพหลังการผลิต (POST-PRODUCTION)

รายการที่ผลิตโดยบันทึกเทปจะนำมาตัดต่อในขั้นตอนนี้ โดยผู้กำกับรายการ จะต้องอธิบาย รายละเอียดกับผู้ตัดต่อภาพในการเลือกภาพต่างๆ มาปะติดปะต่อสัมพันธ์กัน เป็นเรื่องราวตามที่วางแผนไว้ ขั้นตอนนี้จะมีความยากหรือง่ายขึ้นอยู่กับรายการว่าสลับซับซ้อนเพียงใด เพราะบางรายการเพียงนำภาพมาตัดต่อกันตามเนื้อเรื่องก็เสร็จสมบูรณ์ แต่บางรายการต้อง พิถีพิถันนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยตัดต่อให้เกิดภาพพิเศษอื่นๆ อีกมาก ในขั้นตอนนี้ จะมีการนำเสียงอื่นๆ มาเพิ่มเพื่อให้เกิดความน่าสนใจหรือสอดคล้องกับเนื้อหาของรายการได้ด้วย

(ตัวอย่าง ภาพที่ผ่านการตัดต่อและใส่คอมพิวเตอร์กราฟิก หน้าผนวก)

โดยสรุปมีขั้นตอนที่ยึดถือเป็นหลักในการผลิตรายการโทรทัศน์ ดังนี้

- กำหนดวัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมายของรายการ
- ศึกษาเนื้อหา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล
- คัดเลือกข้อมูล
- วางโครงสร้างและเขียนบท

- เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบรายการ
- เตรียมงานศิลปกรรม
- เตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์รายการ
- ถ่ายทำรายการ
- ตัดต่อภาพ / กราฟฟิก
- บันทึกเสียง
- ตรวจสอบรายการก่อนการเสนอเพื่อตีพิมพ์ก่อนที่จะเผยแพร่ต่อ

สาธารณชน

รูปแบบรายการโทรทัศน์ มีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับการสร้างสรรค์ของผู้ผลิต รายการ ดังตัวอย่างเช่น

- รายการพูดหรือบรรยายคนเดียว
  - รายการสนทนา
  - รายการอภิปราย
  - รายการสัมภาษณ์
  - รายการเกม รายการตอบปัญหา
  - รายการสารคดี
  - รายการละคร
  - รายการสาธิต
  - รายการเพลง
  - รายการนิตยสารทางอากาศ
  - รายการสด
  - รายการประเภทอื่นๆ ซึ่งอาจจะผสมผสานระหว่างรายการที่กล่าวมาข้างต้น
- การเขียนบทโทรทัศน์ มีขั้นตอนดังนี้

- หาเรื่องราวมาจัดทำเป็นบทโทรทัศน์ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่นห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือจากประสบการณ์ของตนเอง

- ลำดับเรื่องหรือลำดับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น เป็นการนำภาพที่จะปรากฏ เป็นภาพแรกบนจอจนภาพสุดท้ายมาเรียงลำดับเหตุการณ์

- เขียนบทถ่ายทำ เป็นการเขียนบทโดยละเอียด บอกลำดับภาพ ขนาดของภาพ มุมกล้อง การเคลื่อนที่ของกล้อง การแสดงของตัวละคร โดยมีศัพท์เทคนิคเฉพาะเข้ามาเกี่ยวข้อง ด้วยเสมอ

- บางครั้งอาจจะจัดทำแผนภาพประกอบ (STORY BOARD)

- เมื่อเขียนบทถ่ายทำเสร็จแล้ว ก่อนจะลงมือถ่ายทำ ต้องจัดทำรายละเอียดบทในแต่ละฉาก เมื่อจะถ่ายทำรายการ บอกรายละเอียดทั้งหมด เช่น ฉากนั้นเกิดขึ้นที่ไหน อย่างไร วันเวลาใด มีใครเกี่ยวข้องด้วย ต้องการวัสดุอุปกรณ์ประกอบฉากอะไรบ้าง เป็นต้น

การตัดต่อ มีขั้นตอน ดังนี้

- การ CAPTURE เป็นขั้นตอนแรกสุดของการตัดต่อ การ CAPTURE คือ การนำภาพ ที่ได้บันทึกไว้มาเก็บลงสู่ฮาร์ดดิสก์ของคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการนำภาพนิ่ง เพลงหรือเสียงประกอบ SOUND EFFECT ต่างๆ เข้ามาเก็บไว้ด้วย เพื่อที่จะเตรียมรวมและใช้ในการตัดต่อ

- การตัดต่อ เป็นการนำข้อมูลต่างๆ ที่อยู่ในคอมพิวเตอร์ เช่น ภาพวิดีโอ ภาพนิ่ง เพลง และ SOUND EFFECT มาร้อยเรียงใหม่ ซึ่งอาจจะมีการจัดทอนภาพบางส่วนที่ไม่จำเป็นออกไป หรือตลอดจนมีการแก้ไขภาพบางส่วนที่เกิดจากความผิดพลาดในขณะการถ่ายทำให้ดูดีและน่าสนใจ อีกทั้งยังรวมไปถึงการใส่กราฟิกตัวหนังสือเพื่ออธิบายรายละเอียดต่างๆ ในภาพ วิดีโอ ตลอดจนการใส่เพลงประกอบ หรือ SOUND EFFECT เพื่อให้งานที่ตัดต่อมีคุณภาพและสมบูรณ์ที่สุดก่อนนำไปใช้งานจริง

- การบันทึกผลงาน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการตัดต่อ หลังจากที่ได้ทำการตัดต่อเสร็จ จำเป็นต้องมีการบันทึกผลงานเก็บไว้เพื่อใช้งานในโอกาสต่อไป การบันทึกผลงานนั้น สามารถบันทึกได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการบันทึกลงม้วนเทปต่างๆ เช่น MINI DV BETACAM หรืออื่นๆ หรืออาจจะมีการบันทึกลงแผ่นประเภทต่างๆ ให้อยู่ในรูปแบบของ VCD หรือ DVD ก็ได้

การจัดทำกราฟิกรายการ

การจัดทำกราฟิกรายการเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้ทีมงานโทรทัศน์มีความน่าสนใจและเข้าใจได้ดี อันได้แก่ ไตเติล รูปภาพ ตัวอักษร ผังภาพวาด เพราะกราฟิกเหล่านี้มีหน้าที่อย่างหนึ่ง คือ การให้ข่าวสารข้อมูลกับผู้ชมได้ ดังนั้น การออกแบบกราฟิกจึงต้องคำนึงถึงความสวยงามและมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร

ช่วงที่กล่าวมาข้างต้นนี้ คือกระบวนการหลักๆ ในการผลิตรายการโทรทัศน์ ซึ่งการที่จะผลิตรายการให้มีคุณภาพ ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น แท้ที่จริงแล้ว ต้องมีองค์ประกอบต่างๆ อีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบเนื้อหารายการ กล้องและอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ในการถ่ายทำ สถานที่ถ่ายทำ (LOCATION) ตลอดจนเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก รวมถึงงบประมาณในการดำเนินงาน เป็นต้น

LIRT

อย่างไรก็ตาม ในการผลิตรายการเพื่อออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ รัฐบาลผ่านดาวเทียม กลุ่มงานผลิตรายการโทรทัศน์ ยังมีการจัดจ้างเอกชนให้ผลิตรายการภายใต้ การควบคุมดูแลของกลุ่มงานฯ หรืออาจขอความร่วมมือจากหน่วยงานหรือส่วนราชการอื่นๆ ให้ ผลิตรายการเพื่อนำมาออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐบาลผ่านดาวเทียม เช่น องค์กรอิสระ ต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือในโอกาส อาจขอความร่วมมือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็น องค์กรประชาธิปไตยระดับรากหญ้าให้จัดทำรายการ โทรทัศน์เกี่ยวกับการดำเนินการขององค์กร มาเผยแพร่ออกอากาศอีกทางหนึ่ง

๒. การให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับชมการแพร่ภาพรายการของสถานีวิทยุ โทรทัศน์รัฐบาลผ่านดาวเทียม โดยให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย

จากการที่สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐบาล สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีความพยายามปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การให้บริการและมีวิสัยทัศน์ในการ เป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการให้บริการ เพื่อส่งเสริมงานของสถาบันนิติบัญญัติให้ก้าวหน้า ทันสมัย โปร่งใส และเป็นธรรม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของประชาชนนั้น และเพื่อให้ทันกับ กระแสของโลกในปัจจุบันที่ได้มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาพัฒนาใช้ช่วยในการผลิตรายการ โทรทัศน์ และหากนำเทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์มาผสมผสานกับเทคโนโลยีของโทรทัศน์จะทำให้ เกิดประโยชน์อย่างมหาศาล จึงทำให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งเลยไม่ได้เสียแล้ว จึงได้ผลักดันให้มีการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐบาลผ่านดาวเทียมขึ้นมา นับเป็นก้าวแรกของสื่อ ทางด้านนิติบัญญัติที่สามารถเผยแพร่สาระความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบบอบ ประชาธิปไตยแบบรัฐสภาของประเทศไทยออกสู่สายตาประชาชนให้รับทราบได้ครอบคลุมทั่วทั้ง ประเทศ

จากการดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐบาลผ่านดาวเทียม ที่ได้ทำการ ทดลองออกอากาศเป็นครั้งแรกในวันเสาร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นมานั้น ไม่ได้รับการ ตอบรับจากผู้ชมเท่าที่ควร เนื่องจากการออกอากาศทางโทรทัศน์ดาวเทียมมีจุดอ่อนบางประการคือ ผู้ที่จะรับชม รายการโทรทัศน์ของรัฐบาลได้นั้น จะต้องติดตั้งจานรับสัญญาณดาวเทียมที่เหมาะสม จึงจะรับชมรายการโทรทัศน์ของรัฐบาลได้ ด้วยสาเหตุนี้ นับว่ามีความสำคัญต่อการผลิตรายการ โทรทัศน์รายการต่างๆ ของรัฐบาลเป็นอย่างมาก ว่าทำอย่างไร การที่จะผลิตรายการออกมาหลากหลายรูปแบบแล้ว มีคนดูก็คือประชาชนทุกเพศทุกวัยทุกสาขาอาชีพได้รับชมรายการโทรทัศน์ของ รัฐบาลมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ดังนั้น ทางเลือกอันดับแรกที่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ

โทรทัศน์รัฐสภาจะต้องเร่งรีบดำเนินการ คือการขยายฐานจำนวนผู้รับชมรายการออกไปยังท้องถิ่นทั่วประเทศ และผลิตรายการที่มีคุณภาพในปริมาณที่เพียงพอสำหรับการเผยแพร่รายการ

จึงได้จัดทำโครงการเสวนา “เพื่อสร้างพันธมิตรวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมในส่วนภูมิภาค” ขึ้น โดยการนำร่องการเสวนากับกลุ่มเคเบิลทีวีในเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ สปบ. เขต ๔ จังหวัดพิษณุโลก เป็นเขตแรก โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อขอความร่วมมือผู้ประกอบการเคเบิลทีวีให้รับสัญญาณโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม

๒. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเคเบิลทีวีทั่วประเทศ ทราบถึงการรับชมรายการต่างๆ ของรัฐสภา และดำเนินการเผยแพร่สู่ลูกค้าหรือสมาชิกในเครือข่ายของผู้ประกอบการเคเบิลทีวี ซึ่งจะครอบคลุมประชาชนได้ทั่วประเทศ

๓. เพื่อเป็นการสร้างพันธมิตรที่ดีระหว่างสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมกับผู้ประกอบการเคเบิลทีวีในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ให้มีการประสานงานที่ดีในอนาคตต่อไป

๔. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเคเบิลทีวี และผู้เข้าร่วมเสวนา ได้เสนอแนวคิดในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวกับการดำเนินการของสถานีฯ และแนวทางในการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ

๕. เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ความชำนาญ และข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้ประกอบการเคเบิล และผู้เข้าร่วมเสวนา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสถานีฯ ต่อไป

๖. เพื่อให้ผู้ประกอบการเคเบิลทีวี และผู้เข้าร่วมเสวนาได้รับความรู้ความเข้าใจในการทำงานของสถานีวิทยุฯ โดยผ่านสื่อโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม

ขอบเขตของการเสวนา

๑. การให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม และประชาสัมพันธ์วิธีการรับชมรายการต่างๆ ของสถานีฯ จากช่องสัญญาณผ่านดาวเทียมซึ่งครอบคลุมประชาชนทั่วประเทศ

๒. การให้ความรู้ ความเข้าใจ การนำเสนอการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติ ผ่านสื่อโทรทัศน์รัฐสภา

๓. ระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางของการพัฒนา ในการดำเนินงานกิจการต่างๆ ของสถานีฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. สร้างความเข้าใจในการที่จะเป็นพันธมิตรที่ดีต่อกัน และประสานงานซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในด้านการสื่อสาร อีกทั้งการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาในการดำเนินงานด้านสื่อโทรทัศน์ต่อไป

ผู้เข้าร่วมเสวนาประกอบด้วย

ตัวแทนจากประชาสัมพันธ์เขต ของกรมประชาสัมพันธ์ ผู้ประกอบการเคเบิลใน ส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ผู้ประกอบการกิจการ โรงแรมต่างๆ ที่ใช้บริการเคเบิลทีวีทั่วประเทศ จำนวนประมาณ ๑๐๐ คน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การส่งสัญญาณแพร่ภาพออกอากาศรายการ โทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ทุก รายการ แพร่หลายไปสู่กลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนทุกชนชั้น ทุกชนชีพ อย่างทั่วถึง

๒. ความคิดและข้อเสนอแนะที่ได้จากการจัดกิจกรรมกับผู้ประกอบการเคเบิลทีวี จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ให้มี ประสิทธิภาพสูงสุด

นอกจากนี้ การที่จะให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับชมการแพร่ภาพรายการ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม และให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัยนั้น ยังมี ทางเลือกอีกมากมาย เช่น

- การขอความร่วมมือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผลิตรายการร่วมกับ อบจ. เทศบาล และ อบต. เพื่อเปิดช่องทางโทรทัศน์ รัฐสภาผ่านดาวเทียมสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรับสัญญาณจากจานดาวเทียมระบบ Ku-Band เพื่อให้รับชมรายการได้

- ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละเขตซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ ให้ สามารถรับสัญญาณโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม โดยผ่านจานระบบ Ku-Band เพื่อรับชมการถ่ายทอดสดการประชุมรัฐสภา และรายการของโทรทัศน์รัฐสภารายการต่างๆ และส่งสัญญาณภาพและ เสียงไปตามชุมชนและหมู่บ้าน ซึ่งแท้จริงแล้ว สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมที่เกิดขึ้น ได้ สาเหตุหนึ่งเกิดจากแรงผลักดันจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องการให้เกิดรายการโทรทัศน์ รัฐสภามาหลายยุคหลายสมัย ฉะนั้น ในการประสานความร่วมมือ โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นตัวเชื่อม เพื่อให้รายการโทรทัศน์ของรัฐสภาลงไปสู่พี่น้องประชาชนมากยิ่งขึ้น ก็น่าจะเป็น หนทางที่ดีที่ตัวท่านสมาชิกเอง ย่อมที่จะให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน

- ดำเนินการเผยแพร่ภาพและเสียงรายการโทรทัศน์ของรัฐสภา โดยผ่านระบบ INTERNET โดยผู้รับชมสามารถติดตามรับชมรายการของสถานีฯ ได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการเผยแพร่ ภาพและเสียงรายการโทรทัศน์ของรัฐสภาโดยระบบนี้ ข้อดีคือสื่อสารได้รวดเร็ว เป็นห้องสมุด ON LINE และสามารถค้นคว้าข้อมูลได้รวดเร็ว ค่าใช้จ่ายต่ำเป็นการสื่อสารที่สามารถรับ FEEDBACK ได้

ในการแก้ปัญหาทั้งสองประการหลักๆ ข้างต้น ต้องดำเนินการไปพร้อมๆ กัน ซึ่งในบางกรณีก็สามารถที่จะตอบสนองปัญหาทั้งสองประการได้พร้อมๆ กัน ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

- การผลิตรายการโทรทัศน์ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้น ขณะนี้ได้มีความพยายามผลิตรายการโทรทัศน์รัฐสภารายการใหม่ๆ เพื่อป้อนสถานีโทรทัศน์รัฐสภาหลากหลายรายการ โดยการจัดจ้างเอกชนให้เป็นผู้ผลิต ในการดำเนินการด้านนี้ นอกจากจะสามารถมีรายการโทรทัศน์รัฐสภารายการใหม่ๆ เกิดขึ้นแล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการจัดจ้างและควบคุมการผลิตได้มีประสบการณ์ในการจัดทำรายการโทรทัศน์รัฐสภาในหลายๆ ด้าน และหากในเงื่อนไขการจัดจ้างจะเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมในการผลิตรายการของเอกชนโดยตรง ก็จะเป็นการเพิ่มประสบการณ์และความรู้ให้กับบุคลากรได้โดยตรง

นอกจากการจัดจ้างเอกชนผลิตรายการโทรทัศน์บางรายการแล้ว กลุ่มงานผลิตรายการโทรทัศน์ยังให้บุคลากรของกลุ่มงานฯ ดำเนินการผลิตรายการเองอีกหลายรูปแบบ ทั้งสารคดี สกู๊ป สปอต เพื่อเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์งานและกิจกรรมต่างๆ ของรัฐสภา ตลอดจนดำเนินการถ่ายทอดสดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมวุฒิสภา การประชุมร่วมกันของรัฐสภา และการดำเนินงานของคณะกรรมการมาธิการคณะต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้ติดตามการทำงานทางด้านนิติบัญญัติ ตั้งแต่เริ่มการประชุมจนถึงสิ้นการประชุม

ความสามารถเข้าถึงและรับชมการแพร่ภาพ ในปัจจุบันนั้นการดำเนินงานด้านการแพร่ภาพออกอากาศของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ได้ทำการแพร่ภาพออกอากาศเป็น ๒ ช่วงเวลา คือ

ช่วงเช้าเปิดสถานี ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๓.๐๐ นาฬิกา

ช่วงบ่ายเปิดสถานี ในเวลา ๑๘.๐๐ – ๒๒.๐๐ นาฬิกา

โดยมีการจัดผังรายการ (หน้าผนวก)

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาการพัฒนาคุณภาพรายการและช่องทางการรับชมรายการ โทรทัศน์ วิทยุผ่านดาวเทียม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ คือ

๑. ทำอย่างไรจึงจะสามารถผลิตรายการ โทรทัศน์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนทุกเพศทุกวัยและทุกกลุ่ม

๒. ทำอย่างไรถึงจะให้ประชาชนได้มีโอกาสรับชมรายการ โทรทัศน์ของวิทยุผ่านดาวเทียมได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่ได้อย่างกว้างขวางที่สุดภายใต้ข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ

ผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

๑. การพัฒนาคุณภาพรายการ โทรทัศน์วิทยุผ่านดาวเทียม

๒. ช่องทางการรับชมรายการ โทรทัศน์วิทยุผ่านดาวเทียม

๑. การพัฒนาคุณภาพรายการโทรทัศน์วิทยุผ่านดาวเทียม

เพื่อให้สถานีวิทยุโทรทัศน์วิทยุผ่านดาวเทียมสามารถผลิตรายการ โทรทัศน์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนทุกเพศทุกวัยและทุกกลุ่มได้ ทั้งนี้การผลิตรายการ โทรทัศน์ในปัจจุบัน ผู้ผลิตต้องทำรายการให้มีผู้ชมมากที่สุด เมื่อมีผู้ชมมากเท่าใดก็สามารถหาโฆษณาได้มากขึ้นเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่รายการเหล่านี้ก็คือ รายการละคร เกมโชว์ ทอล์คโชว์ต่างๆ ซึ่งมักถูกคัดค้านจากนักวิชาการว่าไร้สาระไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติ ขณะเดียวกันรายการที่ผลิตขึ้นมาสำหรับเพื่อมุ่งให้สาระความรู้กับประชาชนกลับไม่มีผู้ชม ซึ่งเมื่อไม่มีผู้ชมก็ไม่สามารถหาโฆษณาได้ และในที่สุดเมื่อรายการไม่มีกำไรก็ต้องขาดทุนและอยู่ไม่ได้ในที่สุด จึงควรมีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพรายการ โทรทัศน์วิทยุผ่านดาวเทียม แม้ว่าสถานีวิทยุโทรทัศน์วิทยุผ่านดาวเทียมมีข้อจำกัดในด้านงบประมาณในการผลิตรายการจึงอาจทำให้ผลิตรายการเองได้น้อย เนื่องจากในการผลิตรายการต้องใช้งบประมาณสูง อีกทั้งทางสถานีวิทยุโทรทัศน์วิทยุผ่านดาวเทียมเองก็มิบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการผลิตรายการและทางด้านการตลาดน้อย ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการงานจึงจำเป็นต้องมีการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความชำนาญมากขึ้น

อีกทั้งสถานีวิทยุโทรทัศนรัฐสภาอาจหาโอกาสสร้างพันธมิตรไม่ว่าจะเป็นสถานีวิทยุโทรทัศนช่องต่างๆ โดยการขอการสนับสนุนรายการที่เด่นๆ ของช่องอื่นๆ มาออกอากาศ เพื่อให้มีความหลากหลาย และเป็นการเพิ่มความสนใจให้มากขึ้นด้วย ทั้งนี้การขอความอนุเคราะห์เผยแพร่รายการจากสถานีวิทยุโทรทัศนช่องอื่นๆ ที่เป็นรายการดีๆ มาออกอากาศ อาจจะค่อนข้างลำบาก เนื่องจากติดลิขสิทธิ์ หรือแม้แต่การหา พันธมิตรที่เป็นบริษัทผู้ผลิตรายการเอกชนที่ต้องการร่วมผลิตรายการกับทางสถานีวิทยุโทรทัศน รัฐสภา ซึ่งจะทำให้ได้รายการที่มีความหลากหลายและลดต้นทุนในการผลิตรายการลงได้ การหาพันธมิตรร่วมนั้นอาจจะองค์กรอิสระทั้ง ๑๒ หน่วยงานก็สามารถขอร่วมแบ่งเวลาในการออกอากาศบางช่วงบางตอนก็จะทำให้รายการและการแพร่ภาพออกอากาศมีความแตกต่างหลากหลายมากขึ้น โทรทัศนรัฐสภาผ่านดาวเทียมต้องยอมให้มีรายการประเภทรายการบันเทิง แต่ควบคุมประเภทและชนิดของรายการที่จะมาร่วมในผังรายการให้คงแนวทางความเป็นเนื้อหาสาระไว้อาจจะอยู่ในรูปแบบสารคดี หรือเป็นรายการซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักประชาธิปไตยในหลายๆ แง่มุม ซึ่งการผลิต รายการนั้นจะต้องมีการดูความเหมาะสม โดยคำนึงถึงข้อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ด้วย ซึ่งการสื่อสารเนื้อหาประเด็นไปยังผู้ชมรายการควรพิจารณาพันธมิตรร่วมกับสภา นอกเหนือไปจากการสื่อสารของเรื่องสภาฯ และนักการเมืองล้วนๆ ผู้ผู้ชม การปรับปรุงเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอโดยเน้นรายการที่มีประโยชน์ต่อผู้ชม และเป็นรายการที่ทันสมัย ผ่องไปด้วยเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เน้นคุณค่าทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีสาระ และมีประโยชน์แก่ผู้ชม

๒. ช่องทางการรับชมรายการโทรทัศนรัฐสภาผ่านดาวเทียม

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการดำเนินการด้านโทรทัศนรัฐสภาซึ่งอยู่ภายใต้การดำเนินงานของกลุ่มงานผลิตรายการโทรทัศน สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศนรัฐสภา ผลิตรายการมองรัฐสภาและรัฐสภาของประชาชน ออกอากาศทางช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ โดยวิธีการซื้อเวลาออกอากาศจากช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ บางประการขัดขวางการดำเนินงานเผยแพร่ประชาธิปไตยทางสถานีวิทยุโทรทัศนของรัฐสภาทำให้ไม่ประสบผลเต็มประสิทธิภาพในการแพร่ภาพออกอากาศสาเหตุมาจาก ช่อง ๑๑ ได้งดรายการเนื่องจากเวลาชนกับการถ่ายทอดสดพิธีการและสถานการณ์สำคัญของประเทศ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือการจัดให้รัฐสภามีช่องสัญญาณเพื่อการแพร่ภาพรายการต่างๆ รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ของประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา รวมถึงสมาชิกฯ เป็นของตนเอง โดยใช้โทรทัศนผ่านดาวเทียม ซึ่งเป็นวิธีการที่เข้าถึงและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งเป็นวิธีการถ่ายทอดที่ง่าย สะดวก รวดเร็ว รวมถึงมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานไม่มากนัก

เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสรับชมรายการ โทรทัศน์ของรัฐสภาได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่ได้อย่างกว้างขวางที่สุดภายใต้ข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ จึงควรมีการจัดหาช่องทางการรับชมรายการ โทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม เพื่อการขยายฐานกลุ่มผู้ชมให้เพิ่มมากขึ้น โดยนำสัญญาณเข้าสู่ระบบเคเบิลทีวีท้องถิ่นให้มากที่สุด รวมทั้งออกอากาศในระบบสองภาษา (Bilingual) ซึ่งได้แก่ภาษากลาง และภาษาถิ่น รวมไปถึงการพัฒนารายการให้สามารถสื่อสารโต้ตอบกันได้ทันที (Interactive) เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ผู้ชมมีส่วนร่วมมากขึ้น และสามารถแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงความต้องการของผู้ชมด้วย

บทที่ ๕ บทสรุป

๑. บทสรุป

สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมเป็นเครื่องมือสำคัญในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการดำเนินงานของรัฐสภาเพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะยังผลให้มีการพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้เข้มแข็งยั่งยืนตลอดไป

เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม อยู่ในภาวะเริ่มดำเนินการ ประกอบกับข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีในการรับสัญญาณโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม และข้อจำกัดทางงบประมาณ กำลังคน และอื่นๆ การพัฒนาการดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ในขณะนี้จึงต้องเน้นหนักในด้านการผลิตรายการที่มีคุณภาพ และการเพิ่มปริมาณผู้รับชมรายการโทรทัศน์รัฐสภา ซึ่งหากสามารถดำเนินการในการแก้ปัญหาสองประการได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมเป็นที่แน่นอนว่า ปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมของรัฐสภา จะต้องได้รับการจัดสรรให้ได้อย่างเต็มที่เพียงพอต่อไปในทุกๆ ด้าน

๒. ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการจ้างคน หน่วยงาน หรือบริษัทเอกชนที่เป็นผู้ผลิตงานมีอาชีพให้เป็นผู้ผลิตรายการของสถานี รวมถึงการให้หน่วยงานส่วนราชการอื่นๆ จัดทำรายการที่มีสาระประโยชน์กับประชาชนมานำเสนอผ่านทางสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของรัฐสภา

๒. ควรจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาเป็นผู้บริหารงานเพื่อให้สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของรัฐสภา มีอิสระมากกว่าระบบโทรทัศน์ราชการอื่นๆ มากขึ้น

บรรณานุกรม

- ดวงทิพย์ วรพันธ์ และวรรณิ์ สำราญเวทย์. (๒๕๔๗). "ปัจจัยแวดล้อมสื่อวิทยุ-โทรทัศน์". ใน เอกสารประกอบการเรียนวิชาการบริหารงานวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นวลพัทธ์ จิ่งไพศาล. (๒๕๔๕). "การบริหารจัดการองค์กรธุรกิจสื่อสารมวลชน กรณีศึกษา บีบีซี-เทโร อินเทอร์เน็ตแมนที่ จำกัด ฝ่ายบางกอกการละคร". รายงานโครงการเฉพาะบุคคล คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Lewis Klein, Sydney W. Head and Susan Tyler Eastman. (๑๙๘๑). **Broadcast/Cable Programming Strategies and Practices**. Belmont, California: Wadsworth.

ภาคผนวก

ผนวก ก
“โครงการคุยกันวันใหม่”

รายการ “คุยกันวันใหม่”

หลักการและเหตุผล

จากการสร้างสรรค์รายการต่างๆ อันเป็นการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่อง การเมืองการปกครองในระบบอบประชาธิปไตย รวมถึงการถ่ายทอดสดกิจกรรมสำคัญ ของฝ่ายนิติบัญญัติแล้ว สถานีฯ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้บริโภคข่าวสารประจำวันอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศไม่ว่าจะเป็น ด้านการศึกษา เทคโนโลยี ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจน เกร็ดความรู้ต่างๆ อันมีประโยชน์ต่อผู้ชม โดยเฉพาะสุภาพสตรี เพื่อการก้าวทันเหตุการณ์ความรู้ ใหม่ๆ ให้ทันอยู่เสมอ และเพื่อเพิ่มความหลากหลายของรายการโทรทัศน์รัฐสภา กลุ่มงาน ผลิตรายการโทรทัศน์จึงเห็นสมควรจัดทำรายการนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูล และประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ของรัฐสภาเพื่อให้ประชาชน ได้ทราบ
๒. นำเสนอข่าวในวงการศึกษ เทคโนโลยีใหม่ๆ รวมถึงข่าวด้านศิลปวัฒนธรรม ที่น่าสนใจ
๓. นำเสนอเกร็ดความรู้ต่างๆ ที่มีประโยชน์ต่อผู้ชม โดยเฉพาะสุภาพสตรี

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้หญิงอายุ ๒๐ - ๔๐ ปี โดยเฉพาะกลุ่มแม่บ้านที่เปิดดูโทรทัศน์อยู่ที่บ้าน
๒. พนักงานในออฟฟิศที่ดูโทรทัศน์อยู่ที่ทำงานได้
๓. ประชาชนทั่วไปที่สนใจ โดยไม่จำกัดเพศ - วัย

เป้าหมายการดำเนินโครงการ

ผลิตรายการเผยแพร่ภาพออกอากาศ ปีละ ๑๖๐ ตอนๆ ละ ๓๐ นาที

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนได้รับข่าวสารข้อมูลของรัฐสภาอย่างต่อเนื่อง และทันเหตุการณ์
๒. ประชาชนได้รับข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยด้านต่างๆ ทั้งจากในและต่างประเทศ

๓. ผู้หญิงที่ได้รับชมรายการจะได้รับเกร็ดความรู้ด้านต่างๆ โดยเฉพาะสุขภาพและความงาม

รูปแบบ WOMEN TALK

ความยาว ๓๐ นาที

ช่วงเวลา ที่ออกอากาศ วันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี เวลา ๘.๐๐ - ๘.๓๐ น. ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม

การนำเสนอ

ดำเนินรายการโดยผู้ดำเนินรายการผู้หญิง 2 คน นั่งพูดคุยเล่าข่าวสารข้อมูลต่างๆ ให้ผู้ชมอย่างเป็นกันเอง โดยแบ่งเนื้อหาการพูดเป็น 3 ตอน ได้แก่

๑. ให้ข้อมูลและประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ของรัฐสภาให้ประชาชนได้ทราบและติดตามได้อย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดประชุม สัมมนาต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์และเชิญชวนและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้

๒. นำเสนอข่าวสารแวดวงการศึกษา เทคโนโลยีใหม่ๆ ข่าวศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งประชาสัมพันธ์งานขององค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

๓. นำเสนอเกร็ดความรู้ต่างๆ ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะสุขภาพสตรี เช่น สุขภาพการออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร เสื้อผ้า การแต่งกาย เป็นต้น

โดยเนื้อหาข้อมูลต่างๆ นำมาจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร อินเทอร์เน็ต เอกสารข่าวประชาสัมพันธ์ของรัฐสภา เป็นต้น ซึ่งในรายการมีการ Insert ภาพประกอบตามเนื้อหาเพื่อเพิ่มความน่าสนใจอีกด้วย

หมายเหตุ บางตอนอาจมีแขกรับเชิญพิเศษมาร่วมรายการได้ ตามเหตุการณ์และความเหมาะสม

ผู้ดำเนินรายการ ผู้ดำเนินรายการหญิง 2 คน สามารถดำเนินรายการได้นำติดตามและมีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้อย่างน่าสนใจ

สถานที่ถ่ายทำ สตูดิโอของสถานีเป็นหลัก

คอมพิวเตอร์กราฟฟิก โทณสีพาสเทลสดใส

อุปกรณ์ประกอบฉาก โต๊ะและเก้าอี้ดูสบาย สดใส

ผนวก ข
การจัดทำบทโทรทัศน์

รายการ   คุยกันวันใหม่
บันทึกเทป   วันศุกร์ ที่ 8 ธันวาคม 2549
ออกอากาศ   วันพุธ ที่ 13 ธันวาคม 2549 (เทป 3)
พิธีกร   กชนก ทิพย์โกศัย และ ปิยาภรณ์ วรวิทยากุล
ผู้เขียนบท   อริสรา แดงเอียด
ผู้สร้างสรรค์   ธัญชนิต จุลศิริขจรชัย

---TITLE นำเข้ารายการ (30 วินาที) ---

พิธีกรพูดนำเข้ารายการ

BOTH :   สวัสดีค่ะ...

ฝั่ง   :   ฝั่ง กชนก ทิพย์โกศัย

นก   :   นก ปิยาภรณ์ วรวิทยากุล เห็นเราทั้งสองคนพร้อมกันอย่างนี้ แน่แน่นอนคะว่า
คุณผู้ชมกำลังรับชมรายการ คุยกันวันใหม่ ประจำวันพุธ ที่ 13 ธันวาคม
พุทธศักราช 2549 ทางช่อง NBT 15 โทรทัศน์ของรัฐสภา รายการของเรา
ยังคงเสาะแสวงหาข้อมูลความรู้อันเป็นประโยชน์มาเสิร์ฟคุณผู้ชมทุกๆ เข้า
8 โมงอย่างนี้ค่ะ

ฝั่ง   :   ใช่คะน้องนก สำหรับข่าวคราวแรกที่คุณผู้ชมได้รับทราบ ก็คือ
ข่าวการประกาศผลรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี 2549 โดยมีนายพิฑูร พุ่มหิรัญ
เลขาธิการผู้แทนราษฎร เป็นประธานคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี 2549
ร่วมกันแถลงข่าว การจัดกิจกรรมประกวดวรรณกรรมเรื่องสั้น และบทกวีการเมือง
รางวัลพานแว่นฟ้า ที่เกิดจากความร่วมมือ ระหว่าง รัฐสภา และสมาคมนักเขียน
แห่งประเทศไทย โดยจัดขึ้นเป็นปีที่ 5 มีผู้ร่วมส่งผลงานเรื่องสั้น และบทกวีเข้าร่วมประกวด
ทั้งสิ้นจำนวน 408 ผลงาน ผลงานส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับภาพสะท้อนปัญหา
ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับผลการตัดสินรางวัลพานแว่นฟ้า
มี 2 ประเภท คือเรื่องสั้นและบทกวี

ประเภทเรื่องสั้น รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรื่อง “การจากไปของนกเค้า”
เป็นผลงานของ วิน วนาธร รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ “ ความหวังจากถังขยะ”
ของ ชิต ชยากร

ประเภทบทกวี รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ “บทอาชยานกล่อมลูก :
ภาคประชาธิปไตยในมือเรา” ของพัฒนา ประทุมพงศ์ รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่
“คำร้องขอขอบาริยะห์” ของ ที่จันทร์ ทอฉาย

สำหรับรางวัลชนะเลิศ และรองชนะเลิศทั้ง 2 ประเภทจะได้รับถ้วยรางวัล
พานแว่นฟ้า พร้อมเงินสด 50,000 บาท และ 30,000 บาทตามลำดับ

แต่ว่าการจัดพิธีมอบรางวัลพานแว่นฟ้าจะจัดขึ้น ในวันจันทร์ ที่ 18
ธันวาคม 2549 เวลา 08.30 – 13.30 น. ณ ห้องประชุมรัฐสภา อาคารรัฐสภา 1
และงานนี้ได้รับเกียรติจาก นายมีชัย ฤชุพันธ์ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เป็นผู้มอบ สำหรับท่านผู้ชมท่านใดที่สนใจสามารถเข้ามาชมเป็นเกียรติภายใน
งานได้นะคะ

นก : ในช่วงนี้คุณผู้ชมก็ทราบข่าวความเคลื่อนไหวภายในรัฐสภาแล้ว ช่วงหน้าเรามา
UP-DAET เรื่องราวที่น่าสนใจกันต่อ แต่ตอนนี้พักซักครู่ค่ะ

ช่วงที่ 2

(พิธีกร 2 คนผลัดกันเล่าข่าว พร้อมกับมีการแสดงความคิดเห็น และประสบการณ์บ้าง
เพื่อเป็นสีสัน)

ฝั่ง : กลับเข้าสู่ช่วงที่ 2 ของรายการ “คุยกันวันใหม่” ค่ะ แล้ววันนี้ น้องนกเตรียม
เรื่องอะไรมาเล่าให้คุณผู้ชมค่ะ

นก : เตรียมมาเยอะเลยคะพี่ฝั่ง อย่างเรื่องแรกเป็นเรื่องราวที่เราทราบแล้วต้องบอกต่อ
เพราะว่ามีประโยชน์มากๆ เลยคะ

- ภัยโจรติดล้อ (นก) (คม ชัด ลึก)
- ตุ๊กตามีหุ่นยนต์ เพื่อการบำบัดและรักษาโรค (ผึ้ง) (มติชน)
- หญิงตั้งครรภ์เรือนแสน เช่นท่าแห่งไม่ปลอดภัย (นก) (มติชน)
- สหรัฐใช้เกมส์ออนไลน์ให้ความรู้เด็กป่วย (ผึ้ง) (manager .go.th)

นก : (พูดปิดเบรก) ..... และสำหรับช่วงหน้าถือเป็นที่คุณผู้หญิงที่รักความสวยความงาม ควบคู่กับการรักษาสุขภาพห้ามพลาด เพราะนกรมีเรื่องผู้หญิงร้ายๆ แต่ทำไมผู้ชายถึงยังรักอยู่ มาฝากให้คุณหญิงทั้งหลายได้ทราบกันค่ะ

ผึ้ง : ส่วนข่าวของพี่นะคะ น้องนก คนรักสุขภาพทุกท่านต้องเงี่ยหูฟังกันเลยคะ เพราะพี่มีวิธีรับประทานผักอย่างไร ถึงจะปลอดภัย ต้องติดตามกันต่อในช่วงหน้า ห้ามเปลี่ยนช่องไปไหนนะคะ

---TITLE คั่นรายการ---

ช่วงที่ 3

นก : สำหรับช่วงนี้นักขอเล่าก่อนเลยนะคะ เพราะนกรทราบว่าคุณผู้หญิงส่วนใหญ่ต้องสนใจแน่ๆเลยคะ

- ผู้หญิงร้าย ทำไมผู้ชายยังรัก (นก) (front)
- กินผักอย่างไรให้ปลอดภัย (ผึ้ง) (health and cuisine)
- Do and Don't for short and tall (นก) (sanook.com)

ผึ้ง : แหมน้องนกรช่างขยันสรรหาเรื่องราวที่น่าสนใจ แถมยังเป็นประโยชน์กับคุณสาว ๆ มาบอกต่อๆ กัน เพื่อความสวยและยังเสริมสร้างความมั่นใจให้กับสาว ๆ รูปร่างต่างๆ

คะ วันนี้เวลาของคุยกันวันใหม่หมดลงแล้ว พบกันใหม่วันพรุ่งนี้นะคะ เราสองคน
ลาไปก่อน สวัสดีค่ะ

นก : สวัสดีค่ะ...

----- TITLE ปิดรายการ -----

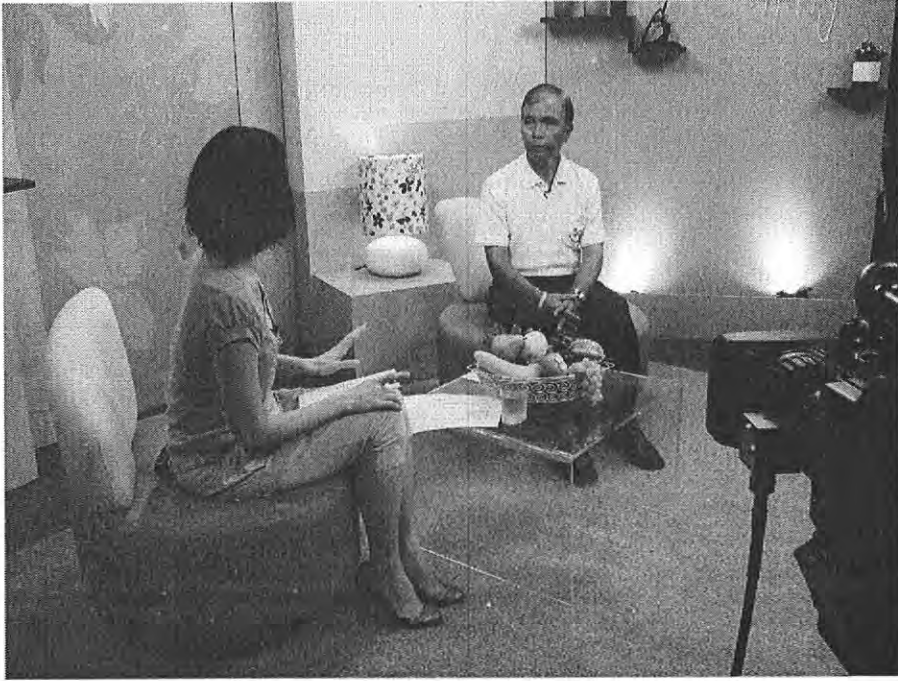

ผนวก ค

การผลิตรายการโทรทัศน์ในห้องส่ง (STUDIO) และการถ่ายทำนอกสถานที่

ตัวอย่างการถ่ายทำรายการในห้องส่ง (STUDIO)

หลักสูตร "การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆ ทั้งสิ้น"

หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆ ทั้งสิ้น"

หลักสูตร "การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆ ทั้งสิ้น"

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ตัวอย่างการถ่ายทำรายการนอกสถานที่ (OUTDOOR)

Legislative Institutional Repository of Thailand

หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆ ทั้งสิ้น"

ผนวก ง
ภาพที่ผ่านการตัดต่อและใส่คอมพิวเตอร์กราฟิก

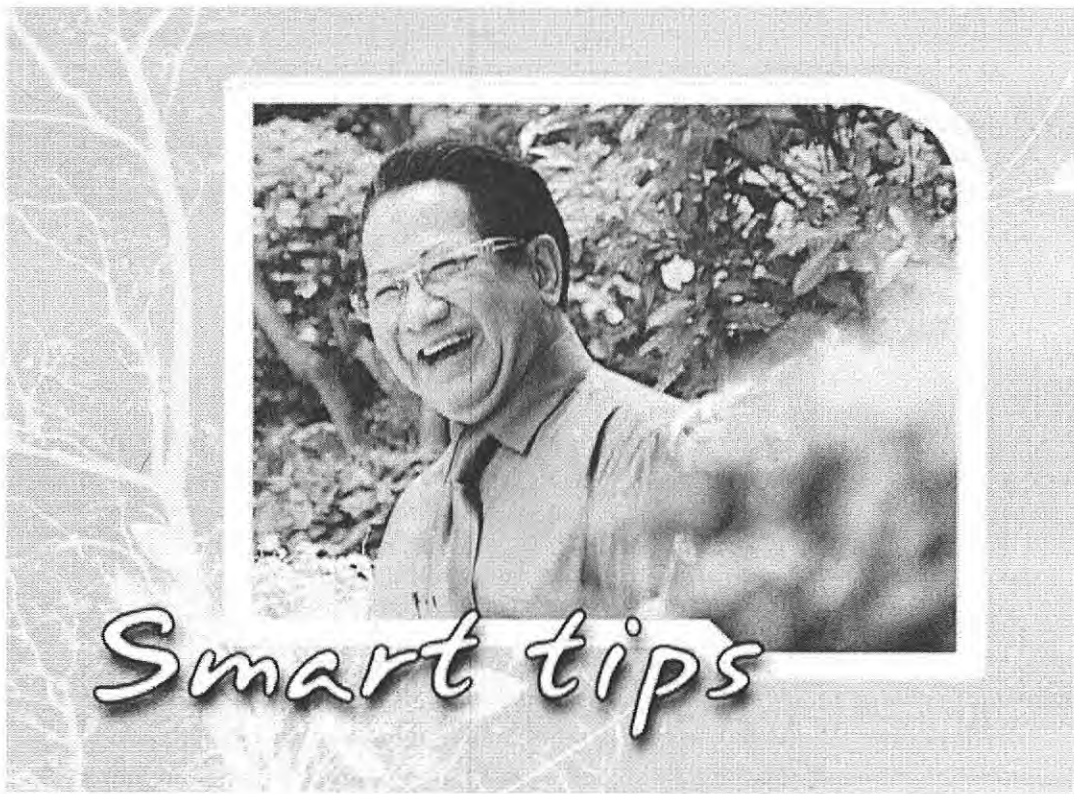
ตัวอย่าง ภาพที่ผ่านการตัดต่อและใส่คอมพิวเตอร์กราฟฟิก

หลักสูตร "การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆ ทั้งสิ้น"

Smart tips

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆ ทั้งสิ้น"

ผนวก จ
การจัดพิมพ์รายการ

เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
08.00 น.	เคารพธงชาติ					เคารพธงชาติ	
08.01 น.			ข่าวรัฐสภา	(3)		สเปต	
08.04 น.	สารคดี ถ.ราชดำเนิน, สารคดี ได้ร่วมพระบารมี	(5)		รายการเสริมสร้างคุณ ธรรมจริยธรรม ของป.ช.		ริรัน บทบาทผู้หญิง	ริรัน เสถียรการเมือง
08.25 น.	จากแก้วประชาธิปไตย	(20)				(60)	(60)
08.30 น.	คุยกันวันใหม่	(30)					
09.00 น.	มองรัฐสภา (สด)	(50)		รัฐสภาของประชาชน (สด)		เสริมสร้างคุณธรรม ของป.ช.	เสริมสร้างคุณธรรม ของป.ช. (55)
10.00 น.	ประชาธิปไตยไม่มีวัน หยุด (20)	(20)		แกะรอยรัฐธรรมนูญ (30)		สรุปข่าวรอบสัปดาห์ (10)	สรุปข่าวรอบสัปดาห์(10)
10.10 น.	ริรัน นาฬิกากฎหมาย (30)	(30)		กม. พบประชาชน (30)		เทปบันทึกความคิดเห็น ม้วน 1 - ม้วน 2 / หรือเทปสัมภาษณ์ อื่นๆ	เทป สัมมนา สนช. / หรือเทปสัมภาษณ์อื่นๆ
11.00 น.			ข่าวรัฐสภา	(3)		(120)	(120)
11.03 น.	เทป รายการเสริมสร้างจริยธรรมของ ป.ช. (55)		สนทนาไวรัล (30)		** เปรียบกรมสัมมนาต่างๆ		
			เทปสัมมนา ต่างๆ		สร้างจริยธรรมของ ป.ช. (55)		
12.00 น.			รับสัญญาณข่าวจากช่อง 11		(60)	ข่าวจากช่อง 11	
13.00 น.			ปิดสถานีส่งเข้า (ถ้ามีการประชุมถ่ายทอดสดตลอดการประชุม)			ปิดสถานีส่งเข้า	
18.00 น.	เคารพธงชาติ					เคารพธงชาติ	
18.01 น.	รับสัญญาณข่าวจากช่อง 11					รับสัญญาณข่าวจากช่อง 11	
20.30 น.			แผ่นดินพอเพียง	(2)		แผ่นดินพอเพียง	(2)
20.35 น.	เทปริรัน รายการคุยกันวันใหม่					ริรัน เกาะรอย (30)	ริรัน กมธ.พ.บฯ (30)
21.00 น.			ข่าวรัฐสภา	(3)		ริรัน มองรัฐสภา ในสัปดาห์	ริรัน รัฐสภาของฯ หรือ มองรัฐ สภา ในสัปดาห์
21.03 น.			เทปริรัน มองรัฐสภา	(50)			
22.00 น.	ปิดสถานี					ปิดสถานี	

* หมายเหตุ ในวันที่มีการถ่ายทอดสดการประชุม สสร. (ทุกวันจันทร์) และถ่ายทอดสดการประชุม สนช.(ทุกวันพุธ) จะงดรายการปกติ

**หมายเหตุ เปรียบกรมสัมมนาต่างๆ 1 ชั่วโมง

Legislative Institutional Repository of Thailand